

Бюлетинът е изготвен по
последни данни
публикувани към
30.06.2020 г.

Цитираните данни в бю-
летина са последните
данни, публикувани в
официалните източници:
Министерство на финан-
сите, Българска народна
банка, Национален ста-
тистически институт, На-
ционална агенция по зае-
тостта.

Електронната система,
използвана за теглене на
данни от официалните
източници е CEIC Data
Manager.

Обединена българска
банка
Структура
Главен икономист

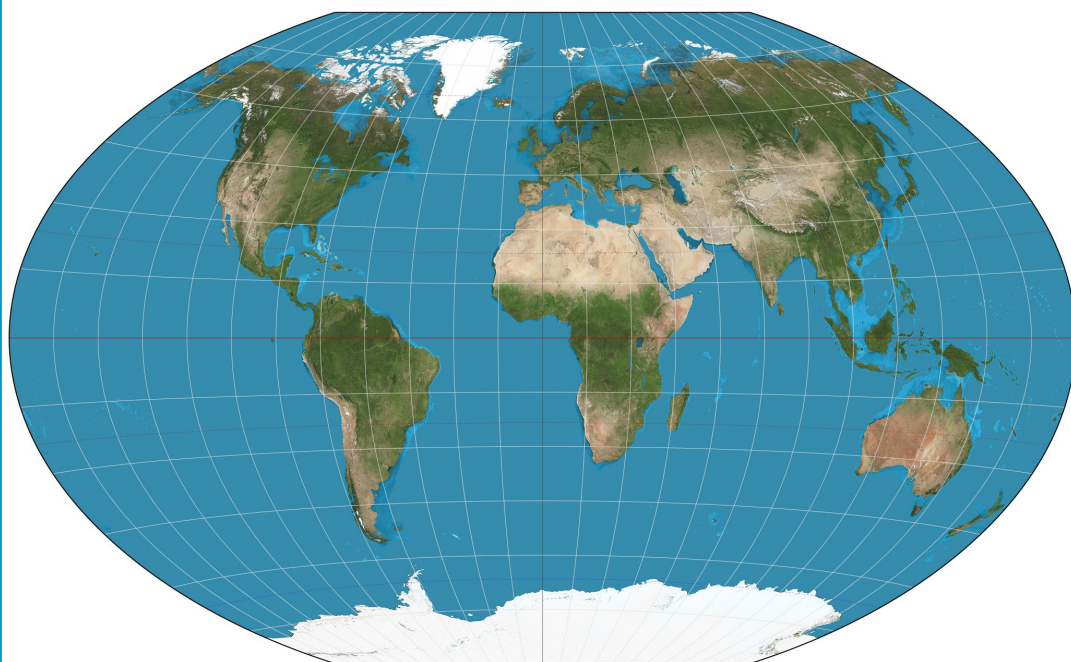
За контакти:

Петя Цекова
Главен икономист
e-mail:
Petia.Tzekova@ubb.bg
тел.: +359 2 811 2980

Петър Игнатиев
Главен анализатор
e-mail:
Petar.Ignatiev@ubb.bg
тел.: +359 2 811 2982

АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ

МЕСЕЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ БЮЛЕТИН

Юни 2020 г.

гр. София

- БВП в еврозоната се сви с 3,10% през първото тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Икономиката на еврозоната се сви с 3,6% през първо тримесечие на 2020 г., в сравнение с предварителните прогнози за свиване с 3,8% и ръст от 0,1% за предходния период. Това все още е най-стръмното свиване, тъй като блокирането на поради епидемията от средата на март принуди несъществени предприятия да се затворят, а потребителите да останат у дома. Нашата основна годишна прогноза за растеж за 2020 г. за еврозоната е -9,6%, намалихме възстановяването през 2021 г. до 6,2%. Между най-големите икономики на блока Италия и Испания отбелязват най-стръмните темпове на свиване, като БВП спада съответно с -11,7% и -12,8%. Прогнозата за икономиката на Франция е че ще се свие с -10,3%, докато БВП на Германия вероятно ще спадне с -7,1%. Инфлацията в еврозоната беше потвърдена на 0,1% на годишна база през май 2020 г., което е най-ниското равнище от юни 2016 г. и в сравнение с 0,3% за април. Сезонно коригираният процент на безработицата в еврозоната нарасна до 7,3% през април 2020 г. от ревизирания надолу 7,1% през предходния месец, но доста под пазарните очаквания от 8,2%, тъй като броят на безработните лица нараства с 211 хиляди до 11,919 милиона. Април беше вторият месец след прилагането на мерки за ограничаване на COVID-19 от повечето държави-членки. Сред най-големите икономики на блока най-високите нива на безработица са регистрирани в Испания (14,8%) и Франция (8,7%), докато най-ниските са в Германия (3,5%) и Италия (6,3%). Като се има предвид Европейският съюз като цяло, равнището на безработица беше 6,6%, спрямо 6,4% през март.
- Италианският БВП се е свил с -5,3% на тримесечна база през първо тримесечие на 2020 г., по-ниско от по-ранните оценки за спад от -4,7%, тъй като страната беше епицентър на пандемията на коронавирус през март. След ревизирания надолу -0,2% спад през предходния период Италия навлиза в рецесия. Това е най-големият отчетен спад след началото на динамичния ред през 1995 г. Годишно икономиката спада с -5,4%, повече от предварителните прогнози за спад от -4,8% и след 0,1% растеж в края на 2019 г. Нашата прогноза е спад на италианския БВП от -11,7% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Италия от 6,1% през 2021 година. Потребителските цени в Италия намаляха с -0,2% на годишна база през май 2020 г., в сравнение с по-ранните прогнози за спад от -0,1% и след 0% през предходния месец. Равнището на безработица в Италия намаля до 6,3% през април 2020 г., най-ниското от ноември 2007 г. и под пазарните очаквания от 9,5%, тъй като броят на неактивните хора се увеличи с 746 хиляди до 14 578 милиона, най-високият от ноември 2011 г. поради коронавирусната криза.
- Тримесечният индикатор на производствения оптимизъм СБИ в Обединеното кралство се понижи до -87 през второто тримесечие на 2020 г. от +23 през предходния тримесечен период. Това е най-ниското му ниво от началото на 50-те години на миналия век, тъй като производителите получиха рязък удар по време на спирането в отговор на COVID-19. Инфлацията във Великобритания спадна до 0,5% на годишна база през май, от 0,8% през предходния месец. Коефициентът на безработица в Обединеното кралство е 3,9% през трите месеца до април 2020 г., същият като през предходния период, тъй като правителствената схема за задържане на работа срещу коронавирусната пандемия помогна за финансирането на заплатите на служителите при блокирането. За Обединеното кралство очакваме свиване от -9,0% през 2020 г. Очакваме възстановяване във Великобритания от 6% през 2021 г.
- Американската икономика се сви с 5% годишно през първото тримесечие на 2020 г., което е повече от предварителна оценка за свиване с 4,8% и прекратяване на най-дългия период на разрастване в историята на страната, показва втората оценка. Това е най-големият спад на БВП от последното тримесечие на 2008 г., тъй като пандемията Covid-19 принуди няколко държави да наложат мерки за блокиране в средата на март, като изхвърли милиони хора без работа. Брутният вътрешен продукт (БВП) в САЩ се увеличи с 0,23% през първото тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. През второто тримесечие на годината икономиката се свива до 40%, което би било най-големият спад, тъй като издадените през март ограничителни мерки за „оставане у дома“ продължават през тримесечието, като предприятията и училищата преминават към отдалечена работа или отмяна на операции и потребителите отменят, ограничават или пренасочват разходите си. Годишната инфлация в САЩ намаля до 0,1% през май 2020 г. от 0,3% през април. Равнището на безработица в САЩ спадна до 13,3% през май 2020 г. от 14,7% през април, което беше най-голямото в рекордите от 1939 г. насам и под пазарните очаквания от 19,8%, тъй като икономиката постепенно се отваря отново. В САЩ очакваме БВП да се свие с -6,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в САЩ от 4,4% през 2021 година.

- Японската икономика се сви с -0,6% на тримесечна база през първото тримесечие на 2020 г., в сравнение с предварителната оценка за спад от -0,9%. Това е първата рецесия от 2015 г. насам, тъй като кризата COVID-19 оказва огромно влияние върху активността и търсенето. На годишна база икономиката се свива с -2,2% през първо тримесечие, по-малко от първоначалното отчитане на -3,4% спад и в сравнение с консенсус за спад с -2,1%. Инфлацията в Япония остана над 3-годишно дъно от 0,1% на годишна база през май 2020 г., в съответствие с пазарните прогнози, тъй като пандемията на Covid-19 продължи да възпрепятства потреблението. Коефициентът на безработица в Япония нарасна до 2,6% през април 2020 г. спрямо 2,5% през предходния месец. Това е най-високата безработица от декември 2017 г. Съотношението работни места към кандидатите рязко намаля до 1,32, най-ниското от март 2016 г., след като кризата Covid-19 ескалира. Ние очакваме растежът в Япония да се свие с -5,2% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Япония от 3,0% през 2021 г.
- Добра новина за глобалните икономически перспективи остава икономическото възстановяване в Китай, което може да се нарече V-образна крива. Продажбите на превозни средства и регистрациите на превозни средства също се върнаха към положителен прираст от година на година и данните за оптимистични настроения се възстановиха на разширяващата се територия. Данни като продажбите на дребно и потреблението на електроенергия обаче предполагат, че секторът на услугите може да изостава във възстановяването. Нещо повече, гореспоменатият проблем в случаите на Covid-19 в някои региони подчертава, че рискът, представен от втора вълна на вируса, е приложим и за Китай. Освен това съществува риск от глобални негативни ефекти върху износа на Китай и последните предложения, че търговското напрежение между САЩ и Китай може да продължи да се разраства през тази година. Следователно поддържаме изгледите си за китайската икономика, нарастваща само 1,0% през 2020 г., преди да се възстанови до 8,8% ръст през 2021 г.
- Икономиката на Турция нарасна с 4,5% на годишна база през първото тримесечие на 2020 г., по-малко от растежа от 6% през предходния период на фона на коронавирусната пандемия. Нетното външно търсене допринесе отрицателно за БВП, тъй като вносът скочи с 22,1% (срещу 29,3% през четвърто тримесечие), докато износет спадна с 1% (срещу 4,4% през четвърто тримесечие). Сезонно коригирана на тримесечна база икономиката нарасна с 0,6%, забавяйки се от растеж от 1,9% през предходния период. Годишният процент на инфлация в Турция нарасна до 11,39% през май 2020 г. от 10,94% през предходния месец, главно поради отслабналата лира. Коефициентът на безработица в Турция спадна до 13,2% през март 2020 г. от 14,1% година по-рано. За Турция очакваме спад на БВП от -6,5% и инфлация от 10,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Турция от 4,7% и инфлация от 10% през 2021 година.
- На заседание на 4 юни 2020 г. Управителният съвет на ЕЦБ взе следните решения, свързани с паричната политика: 1) Размерът на програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия (PEPP) ще бъде увеличен с 600 млрд. евро до общо 1350 млрд. евро. 2) Срокът за нетните покупки по PEPP ще бъде удължен най-малко до края на юни 2021 г. 3) Погашенията по главници с настъпващ падеж от ценни книжа, закупени по PEPP, ще бъдат реинвестирани най-малко до края на 2022 г. 4) Нетните покупки по програмата за закупуване на активи ще продължат с месечен темп от 20 млрд. евро наред с покупките по допълнителния временен пакет в размер на 120 млрд. евро до края на годината. 5) Реинвестициите на погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по програмата за закупуване на активи, ще продължат в пълен размер в продължителен период от време. 6) Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение остават непроменени – съответно 0,00%, 0,25% и -0,50%.
- Резюме на паричната политика на Bank of England и протоколи от заседанието на Комитета по паричната политика, публикувано на 18 юни 2020 г. Комитетът за парична политика (MPC) на Bank of England определя паричната политика за постигане на целта за инфлация от 2% и по начин, който спомага за поддържане на растежа и заетостта. В този контекст нейното предизвикателство понастоящем е да отговори на тежките икономически и финансови смущения, причинени от разпространението на Covid-19. На заседанието си, завършващо на 17 юни 2020 г., Комитетът по парична политика гласува единодушно за поддържане на банковия курс на 0,1%.

- Федералният резерв издава изявление на Федералния комитет за открит пазар на 10 юни 2020 г. Продължаващата криза в областта на общественото здравеопазване ще окаже голяма тежест върху икономическата активност, заетостта и инфлацията в близко бъдеще и представлява значителен риск за икономическите перспективи в средносрочен план. В светлината на това развитие Комитетът реши да запази целевия диапазон на ставката на федералните фондове на 0% до 0,25%. Комитетът очаква да запази този целеви диапазон, докато не се увери, че икономиката е издържала на последните събития и е на път да постигне максималните си цели за заетост и стабилност на цените. За да подкрепи притока на кредити към домакинствата и бизнеса, през следващите месеци Федералният резерв ще увеличи покупките на държавни ценни книжа и ценни книжа, обезпечени с жилищни и търговски ипотечни агенции, най-малко с текущите темпове, за да поддържа гладкото функциониране на пазара, като по този начин насърчава ефективното предаване на парична политика към по-широки финансови условия. В допълнение, бюрото за отворен пазар ще продължи да предлага мащабни операции по договаряне за обратно изкупуване както за един ден, така и за по-дълъг срок.
- Изявление на Банката на Япония относно паричната политика 16 юни 2020 г. Банката на Япония ще прилага отрицателен лихвен процент от минус -0,1% към салдото по лихвите по текущите сметки, държани от финансови институции в Банката. Банката на Япония ще закупи необходимото количество японски държавни облигации (JGB), без да определя горната граница, така че доходността на 10-годишните японски държавни облигации да остане около нула 0%. За момента Банката на Япония активно ще купува борсово търгувани фондове (ETFs) и инвестиционни тръстове за недвижими имоти в Япония (J-REITs), така че техните неизплатени суми ще нарастват на годишни темпове с горната граница от около 12 трилиона йени и около 180 милиарда йени съответно. Що се отнася до краткосрочните и дългосрочни корпоративни облигации, Банката на Япония ще поддържа неизплатените си суми съответно около 2 трилиона йени и около 3 трилиона йени. Що се отнася до краткосрочните и дългосрочни корпоративни облигации, Банката на Япония ще поддържа неизплатените си суми съответно около 2 трилиона йени и около 3 трилиона йени. Банката на Япония ще продължи да подпомага финансирането предимно на фирми и да поддържа стабилността на финансовите пазари чрез (1) Специалната програма за подпомагане на финансирането в отговор на новия коронавирус (COVID-19), и провеждане на операции по доставяне на средства в щатски долари.
- Китайското правителство обнови инструментариума си за парична политика, за да освободи капитала и да насочи средства към националния бизнес, за да помогне на икономиката да се измъкне от най-лошия си спад за четири десетилетия. Правителството призова банките да пожертват 1,5 трилиона юана (212 милиарда щатски долара) печалби тази година за финансиране на евтини заеми, намаляване на такси, отлагане на изплащането на заеми и отпускане на повече необезпечени заеми, за да помогнат на малките предприятия да преживеят спада, причинен от коронавирусната пандемия. Управителят И Ган добави, че Китайската централна банка ще постигне целта, като насочи финансовите институции да предлагат по-ниски лихвени проценти, отпусвайки свежи средства на ниски лихвени проценти, които могат да бъдат достъпни директно от кредитополучателите, и намалява таксите за обслужване. Отделно, държавният съвет, кабинетът на Китай, сигнализира на 17 юни, че ще намали размера на резервите, които банките трябва да държат в централната банка, освобождавайки повече пари за стимулиране на кредитирането. Анализаторите очакват въз основа на предишен опит, че намалението на нивото на задължителните резерви може да се случи в рамките на две седмици и това следващо намаление да бъде на стойност 0,5%.
- Лихвеният процент в Турция е намален от 24% през юли 2019 г. на 8,25% през май 2020 г., общо 15,75%. Но такава рязка парична експанзия излага на риск както стабилността на валутния курс, така и продължителния процес на дезинфлация. Комитетът по парична политика (Комитетът) реши на 21 май 2020 г. да намали основния лихвен процент (едноседмичен процент на репо аукцион) от 8,75% на 8,25%. След като през януари и февруари бе наблюдавана силна възходяща тенденция, благодарение на подобряването на финансовите условия, икономическата активност започна да отслабва в средата на март поради ефекта на коронавирусната пандемия върху външната търговия, туризма и вътрешното търсене. Въпреки неотдавнашното обезценяване на турската лира поради глобалното развитие, международните цени на суровините, особено цените на суровия петрол и метали, влияят благоприятно на инфлацията. Съответно, като взе предвид всички фактори, влияещи на перспективата за инфлацията, Комитетът реши да направи измерено намаляване на основния лихвен процент. Според настоящата позиция на паричната политика перспективите на инфлацията се считат за съответстващи на прогнозата за инфлация в края на годината.

- Цената на Brent се увеличава с 0,92 долара за барел или с 2,17% до 42,380 долара за барел на 19 юни 2020 г. За седмицата увеличението е 8,95%. Цената на суровия петрол се увеличава с 1.01 долара за барел или 2,53% до 39,850 долара за барел на 19 юни. За седмицата увеличението е 9,90%. Цените нарастват, тъй като продукцията беше намалена с около 10% от глобалното предлагане по време на заседанията на ОПЕК от 1 май, докато търсенето от европейските страни показва признаци за възстановяване, тъй като икономиките премахват ограниченията за блокиране. На 18 юни петролът за незабавна доставка струва повече от доставката по-късно за първи път от март, което показва затягане на доставките и насърчаване на запасите да намаляват. Цените на петрола са на път да постигнат близо 10% ръст за седмицата на фона на оптимизма, че глобалното търсене на петрол се възстановява, въпреки ръста на новите коронавирусни инфекции. Освен това ОПЕК + се ангажира отново да ограничи производството, като Ирак и Казахстан желаят да компенсират свръхпроизводството през май.
- По данни на ССБ към 19 юни 2020 г. цената на пшеницата в САЩ продължи надолу с 1,00 долар до 209,00 долара/тон, тази във Франция спадна с 6,00 евро до 187,00 евро/тон. Цената в Украйна и в Русия не се промени – 223,00 долара/тон заради спирането на износа. При царевичата в американския доклад нямаше корекции в прогнозите спрямо месец април и очакванията за рекордно производство остават в сила: за САЩ повишение с 4,00 долара до 163,00 долара/тон в Чикаго, нулева промяна в Украйна – 181,00 долара/тон и леко надолу във Франция с минус 3,00 евро до 169,00 евро/тон. Ечемикът в Украйна остана на 176,00 долара/т, във Франция известен спад от 4,00 евро и 163,00 евро/тон. В подкръг „Зърно“ на Софийска стокова борса АД ofertите се пораздвижиха. Имаше сделки за големи количества хлебна пшеница от стара реколта цената е 310,00 лева/тон. Фуражен ечемик се предлага на 300,00 лева/тон, царевичата се движи от 280,00 до 300,00 лева/тон, съответно за търсене и предлагане.

- Срокът на извънредната епидемична обстановка се в България се удължава до 30 юни 2020 г. Към 22 юни 2020 г. в България има регистрирани 3872 случая на коронавирус от началото на епидемията, според Световната здравна организация (СЗО). България има 1941 Коронавирус Възстановен от началото на епидемията. Освен това България отчете 190 смъртни случаи от коронавирус.
- За януари – април 2020 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 936,7 млн. евро (1,4% от БВП) при излишък от 259,8 млн. евро (0,4% от БВП) за януари – април 2019 г. За януари – април 2020 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 625,7 млн. евро (1% от БВП) при дефицит от 19,8 млн. евро (0,03% от БВП) за януари – април 2019 г. За януари – април 2020 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 95,1 млн. евро (0,1% от БВП) при дефицит от 569,3 млн. евро (0,9% от БВП) за същия период на 2019 г.
- За януари – април 2020 г. размерът на преките инвестиции в България е 154,7 млн. евро (0.2% от БВП), като е по-малък със 157,2 млн. евро (50.4%) от този за януари – април 2019 г. (положителен поток от 311.9 млн. евро, 0.5% от БВП). През април 2020 г. потокът е положителен и възлиза на 23,9 млн. евро, при положителен поток от 163,2 млн. евро за април 2019 г.
- Към края на май 2020 г. международните резерви на БНБ възлизат на 53,3 млрд. лв. (27,2 млрд. евро) и се увеличават с 9,8% на годишна база поддържайки стабилността на Валутния борд в България. Международната ликвидна позиция на България, изчислена като съотношение на чуждестранните резерви към краткосрочния външен дълг е висока, на ниво от 339,5% по последни данни на БНБ към края на март 2020 г., две седмици след обявяването на пандемията COVID-19 в България.
- През юни 2020 г. общият показател на бизнес климата се повишава с 11,4 пункта в сравнение с предходния месец, което се дължи на по-благоприятния бизнес климат във всички наблюдавани сектори - промишленост, строителство, търговия на дребно и услуги.
- По предварителни данни на Националния статистически институт (НСИ) през април 2020 г. сезонно изгладеният индекс на промишленото производство намалява с 11.4% в сравнение с март 2020 година. През април 2020 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран спад от 15.7% спрямо съответния месец на 2019 година.
- По предварителни данни на НСИ през април 2020 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 0.7% под равнището от предходния месец. Календарно изгладените данни показват спад от 15.0% на строителната продукция през април 2020 г. в сравнение със същия месец на 2019 година.
- По предварителни сезонно изгладени данни през април 2020 г. при оборота в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени се наблюдава намаление с 1.4% спрямо предходния месец. През април 2020 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, намалява с 19.9% в сравнение със същия месец на предходната година.
- Индексът на потребителските цени за май 2020 г. спрямо април 2020 г. е 99,7%, т.е. месечната инфлация е минус 0,3%. Инфлацията от началото на годината (май 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е минус 0,6%, а годишната инфлация за май 2020 г. спрямо май 2019 г. е 1,3%. Средногодишната инфлация за периода юни 2019 - май 2020 г. спрямо периода юни 2018 - май 2019 г. е 2,8%. Хармонизираният индекс на потребителските цени за май 2020 г. спрямо април 2020 г. е 99,8%, т.е. месечната инфлация е минус 0,2%. Инфлацията от началото на годината (май 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е минус 0,6%, а годишната инфлация за май 2020 г. спрямо май 2019 г. е 1,0%. Средногодишната инфлация за периода юни 2019 - май 2020 г. спрямо периода юни 2018 - май 2019 г. е 2,3%.
- По данни на Агенцията по заетостта безработицата в България рязко е нараснала през май до 9%. Сравнението на месечна база показва увеличение от 0,1 процентни пункта, а на годишна база ръстът е с 3,7 процентни пункта. Въпреки мерките са стимулиране на заетостта и запазване на работните места, включително и схемата, насочена към бизнеса, 60/40, данните в официалната статистика оправдават очакванията за ръст на безработицата след въвеждането на извънредно положение на 13 март. Рестриктивните мерки затвориха редица сектори, много от които не успяха да се възползват от държавните стимули.
- На база на предварителни данни и оценки към юни 2020 г. се очаква превишението на приходите над разходите по консолидираната фискална програма (КФП) да бъде в размер на 1 564,6 млн. лв. (1,3% от прогнозния БВП). За сравнение отчетеното превишение на приходите над разходите

за първото полугодие на 2019 г. бе в размер на 3 223,3 млн. лв. (2,7 % от БВП), което означава, че съпоставено със същия период на 2019 г. бюджетното салдо се влошава номинално с 1,7 млрд. лева.

- Към края на май 2020 г. дълга на подсектор „Централно управление възлиза на 24 612.8 млн. лева и заема 21,1% от БВП.
- Международната рейтингова агенция S&P Global Ratings потвърди дългосрочния и краткосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB/A-2' и ревизира перспективата от положителна на стабилна.
- В условията на пандемията COVID-19 банковата система на България отчита свиване на печалбата с 37,5% на годишна база, както и намаление на активите с 0,8% на месечна база. Брутният размер на кредитите и авансите от клиенти в банковата система в края на май 2020 г. е 66,7 млрд. лв., като през месеца намалява с 0,2% на месечна база и ръст от 4,6% на годишна база. Относителният им дял в БВП е 52,6%. Към края на май 2020 г. депозитите от клиенти в банковата система на месечна база нарастват с 0,4% и с 8% на годишна база до 93,2 млрд. лева в края на май. Относителният им дял в БВП е 73,5%.

ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни

Евро зона

БВП в еврозоната се сви с 3,10% през първото тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Икономиката на еврозоната се сви с 3,6% спрямо първо тримесечие на 2020 г., в сравнение с предварителните прогнози за свиване с 3,8% и ръст от 0,1% за предходния период. Това все още е най-стръмното свиване, тъй като блокирането на поради епидемията от средата на март принуди несъществени предприятия да се затворят, а потребителите да останат у дома. Нашата основна годишна прогноза за растеж за 2020 г. за еврозоната е -9,6%, намалихме възстановяването през 2021 г. до 6,2%. Между най-големите икономики на блока Италия и Испания отбелязват най-стръмните темпове на свиване, като БВП спада съответно с -11,7% и -12,8%. Прогнозата за икономиката на Франция е че ще се свие с -10,3%, докато БВП на Германия вероятно ще спадне с -7,1%. Инфлацията в еврозоната беше потвърдена на 0,1% на годишна база през май 2020 г., което е най-ниското равнище от юни 2016 г. и в сравнение с 0,3% за април. Сезонно коригираният процент на безработицата в еврозоната нарасна до 7,3% през април 2020 г. от ревизирания надолу 7,1% през предходния месец, но доста под пазарните очаквания от 8,2%, тъй като броят на безработните лица нараства с 211 хиляди до 11,919 милиона. Април беше вторият месец след прилагането на мерки за ограничаване на COVID-19 от повечето държави-членки. Сред най-големите икономики на блока най-високите нива на безработица са регистрирани в Испания (14,8%) и Франция (8,7%), докато най-ниските са в Германия (3,5%) и Италия (6,3%). Като се има предвид Европейският съюз като цяло, равнището на безработица беше 6,6%, спрямо 6,4% през март.

БВП в еврозоната се сви с 3,10% през първото тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Икономиката на еврозоната се сви с 3,6% спрямо първо тримесечие на 2020 г., в сравнение с предварителните прогнози за свиване с 3,8% и ръст от 0,1% за предходния период. Това все още е най-стръмното свиване, тъй като блокирането на поради епидемията от средата на март принуди несъществени предприятия да се затворят, а потребителите да останат у дома. Нашата основна годишна прогноза за растеж за 2020 г. за еврозоната е -9,6%, намалихме възстановяването през 2021 г. до 6,2%. Между най-големите икономики на блока Италия и Испания отбелязват най-стръмните темпове на свиване, като БВП спада съответно с -11,7% и -12,8%. Прогнозата за икономиката на Франция е че ще се свие с -10,3%, докато БВП на Германия вероятно ще спадне с -7,1%. Инфлацията в еврозоната беше потвърдена на 0,1% на годишна база през май 2020 г., което е най-ниското равнище от юни 2016 г. и в сравнение с 0,3% за април. Цените на енергията паднаха с -11,9% (спрямо -9,7% през април), докато инфлацията се забави както за храни, алкохол и тютюн (3,4% срещу 3,6%), така и за неенергийни индустриални стоки (0,2% срещу 0,3%). Междувременно цените на услугите се повишиха с 1,3%, малко по-бързо от 1,2% през април. Годишната основна инфлация, която изключва променливите цени на енергията, храните, алкохола и тютюна и на които е цел за ЕЦБ, възлиза на 0,9%, непроменена от осеммесечния минимум за април и доста под целта на централната банка от 2%. Сезонно коригираният процент на безработицата в еврозоната нарасна до 7,3% през април 2020 г. от ревизирания надолу 7,1% през предходния месец, но доста под пазарните очаквания от 8,2%, тъй като броят на безработните лица нараства с 211 хиляди до 11,919 милиона. Април беше вторият месец след прилагането на мерки за ограничаване на COVID-19 от повечето държави-членки. Сред най-големите икономики на блока най-високите нива на безработица са регистрирани в Испания (14,8%) и Франция (8,7%), докато най-ниските са в Германия (3,5%) и Италия (6,3%). Коефициентът на безработица сред младите хора, който измерва търсещите работа на възраст от 15 до 24 години, нарасна до 15,8% от 15,1% през март. Като се има предвид Европейският съюз като цяло, равнището на безработица беше 6,6%, спрямо 6,4% през март.

Италия

Италианският БВП се е свил с -5,3% на тримесечна база през първо тримесечие 2020 г., по-ниско от по-ранните оценки за спад от -4,7%, тъй като страната беше епицентър на пандемията на коронавирус през март. След ревизираният надолу -0,2% спад през предходния период Италия навлиза в рецесия. Това е най-големият отчетен спад след началото на динамичния ред през 1995 г. Годишно икономиката спада с -5,4%, повече от предварителните прогнози за спад от -4,8% и след 0,1% растеж в края на 2019 г. Нашата прогноза е за спад на италианския БВП от -11,7% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Италия от 6,1% през 2021 година. Потребителските цени в Италия намаляха с -0,2% на годишна база през май 2020 г., в сравнение с по-ранните прогнози за спад от -0,1% и след 0% през предходния месец. Равнището на безработица в Италия намаля до 6,3% през април 2020 г., най-ниското от ноември 2007 г. и под пазарните очаквания от 9,5%, тъй като броят на неактивните хора се увеличи с 746 хиляди до 14 578 милиона, най-високият от ноември 2011 г. поради коронавирусната криза.

Италианският БВП се е свил с -5,3% на тримесечна база през първо тримесечие 2020 г., по-ниско от по-ранните оценки за спад от -4,7%, тъй като страната беше епицентър на пандемията на коронавирус през март. След ревизираният надолу -0,2% спад през предходния период Италия навлиза в рецесия. Това е най-големият отчетен спад след началото на динамичния ред през 1995 г. Годишно икономиката спада с -5,4%, повече от предварителните прогнози за спад от -4,8% и след 0,1% растеж в края на 2019 г. Нашата прогноза е за спад на италианския БВП от -11,7% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Италия от 6,1% през 2021 година. Потребителските цени в Италия намаляха с -0,2% на годишна база през май 2020 г., в сравнение с по-ранните прогнози за спад от -0,1% и след 0% през предходния месец. Това е първият спад на потребителските цени от октомври 2016 г., тъй като цените спаднаха по-бързо за транспорта (-4,1% срещу -2,5% през април); жилищни и комунални услуги (-4,4% срещу -4,2%); отдых и култура (-0,2% срещу -0,1%) и комуникация (-3,8% срещу -3,4%). На месечна база потребителските цени спаднаха с -0,2%, след спад от -0,1% през април. Равнището на безработица в Италия намаля до 6,3% през април 2020 г., най-ниското от ноември 2007 г. и под пазарните очаквания от 9,5%, тъй като броят на неактивните хора се увеличи с 746 хиляди до 14 578 милиона, най-високият от ноември 2011 г. поради коронавирусната криза. Броят на безработните намалява с 484 хил. до 1.543 млн., а заетостта намалява с 274 хил. до 22.881 млн. Коефициентът на безработица сред младежите, измерващ търсещите работа между 15 и 24 години, намаля до 20,3%, най-ниският от януари 2008 г., от 26,5% през март. Коефициентът на заетост, един от най-ниските в еврозоната, спадна до 57,9% от 58,6%.

Обединено кралство Великобритания

Тримесечният индикатор на производствения оптимизъм СБИ в Обединеното кралство се понижи до -87 през второто тримесечие на 2020 г. от +23 през предходния тримесечен период. Това е най-ниското му ниво от началото на 50-те години на миналия век, тъй като производителите получиха рязък удар по време на спирането в отговор на COVID-19. Инфлацията във Великобритания спадна до 0,5% на годишна база през май, от 0,8% през предходния месец. Коефициентът на безработица в Обединеното кралство е 3,9% през трите месеца до април 2020 г., същият като през предходния период, тъй като правителствената схема за задържане на работа срещу коронавирусната пандемия помогна за финансирането на заплатите на служителите при блокирането. За Обединеното кралство очакваме свиване от -9,0% през 2020 г. Очакваме възстановяване във Великобритания от 6% през 2021 г.

Тримесечният индикатор на производствения оптимизъм СБИ в Обединеното кралство се понижи до -87 през второто тримесечие на 2020 г. от +23 през предходния тримесечен период. Това е най-ниското му ниво от началото на 50-те години на миналия век, тъй като производителите получиха рязък удар по време на спирането в отговор на COVID-19. Фирмите в сектора на индустрията очакват производството и поръчките да паднат с много по-бързи темпове, докато заетостта се свива най-много от 1980 г. Плановите за инвестиционни разходи за следващата година потънаха до рекордно ниско ниво за сгради, машини и машини, като рекордно съотношение на фирми е особено загрижено относно несигурността на търсенето и наличието на вътрешно финансиране. Индексът PMI на IHS Markit / CIPS UK за производство е 40,7 през май 2020 г., което е малко променено от предварителната оценка на 40,6 и над рекордно ниското ниво от април 32,6. Все пак последната стойност сочи значително влошаване на общите експлоатационни условия, тъй като об-

Юни 2020 г.

ществените блокирания, спирането на фирмите и социалните дистанционни мерки, възложени за овладяване на коронавирусната пандемия, доведоха до по-нататъшно намаляване. Индексът PMI на IHS Markit / CIPS UK за услуги е ревизиран по-високо до 29.0 през май 2020 г. от предварителна оценка от 27.8 и в сравнение с рекордно ниското ниво от 13.4. Това е все още втората най-ниска стойност, тъй като проучването започна през юли 1996 г., като най-засегнати на фона на коронавирусната пандемия са фирмите за пътувания, туризъм и отдих. Инфлацията във Великобритания спадна до 0,5% на годишна база през май, от 0,8% през предходния месец и в съответствие с пазарните очаквания. Това е най-ниският процент от юни 2016 г., тъй като коронавирусната пандемия засегна търсенето и цените на петрола. Има рязък спад в цените на транспорта (-1,7% спрямо -1,0%), по-специално моторните горива (-16,7% срещу -12,2%) и забавяне на разходите за различни стоки за развлечение и култура (2,0% срещу 2,6%), ресторанти и хотели (2,0% срещу 2,4%) и други стоки и услуги (1,1% срещу 1,3%). Коефициентът на безработица в Обединеното кралство е 3,9% през трите месеца до април 2020 г., същият като през предходния период и под пазарните очаквания от 4,7%, тъй като правителствената схема за задържане на работа срещу коронавирусната пандемия помогна за финансирането на заплатите на служителите при блокирането. За Обединеното кралство очакваме свиване от -9,0% през 2020 г. Очакваме възстановяване във Великобритания от 6% през 2021 г.

САЩ

Американската икономика се сви с 5% годишно през първото тримесечие на 2020 г., което е повече от предварителна оценка за свиване с 4,8% и прекратяване на най-дългия период на разрастване в историята на страната, показва втората оценка. Това е най-големият спад на БВП от последното тримесечие на 2008 г., тъй като пандемията Covid-19 принуди няколко държави да наложат мерки за блокиране в средата на март, като изхвърли милиони хора без работа. Брутният вътрешен продукт (БВП) в САЩ се увеличи с 0,23% през първото тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. През второто тримесечие на годината икономиката се свива до 40%, което би било най-големият спад, тъй като издадените през март ограничителни мерки за „оставане у дома“ продължават през тримесечието, като предприятията и училищата преминават към отдалечена работа или отмяна на операции и потребителите отменят, ограничават или пренасочват разходите си. Годишната инфлация в САЩ намаля до 0,1% през май 2020 г. от 0,3% през април. Равнището на безработица в САЩ спадна до 13,3% през май 2020 г. от 14,7% през април, което беше най-голямото в рекордите от 1939 г. насам и под пазарните очаквания от 19,8%, тъй като икономиката постепенно се отваря отново. В САЩ очакваме БВП да се сви с -6,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в САЩ от 4,4% през 2021 година.

Американската икономика се сви с 5% годишно през първото тримесечие на 2020 г., което е повече от предварителна оценка за свиване с 4,8% и прекратяване на най-дългия период на разрастване в историята на страната, показва втората оценка. Това е най-големият спад на БВП от последното тримесечие на 2008 г., тъй като пандемията Covid-19 принуди няколко държави да наложат мерки за блокиране в средата на март, като изхвърли милиони хора без работа. Инвестициите в частни запаси бяха намалени, докато личното потребление и бизнес инвестициите намаляха по-малко от очакваното. През второто тримесечие на годината икономиката се свива до 40%, което би било най-големият спад, тъй като издадените през март ограничителни мерки за „оставане у дома“ продължават през тримесечието, като предприятията и училищата преминават към отдалечена работа или отмяна на операции и потребителите отменят, ограничават или пренасочват разходите си. Брутният вътрешен продукт (БВП) в САЩ се увеличи с 0,23% през първото тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Годишната инфлация в САЩ намаля до 0,1% през май 2020 г. от 0,3% през април и под прогнозите от 0,2%. Това е най-ниският темп на инфлация от септември 2015 г., главно поради 33,8% спад в цената на бензина. Освен това цените на облеклото спаднаха с 7,9%, а транспортните услуги намаляха с 8,7%, тъй като много магазини останаха затворени, а американците бяха принудени да стоят въщи поради ограниченията за блокиране, причинени от коронавирусната пандемия. Равнището на безработица в САЩ спадна до 13,3% през май 2020 г. от 14,7% през април, което беше най-голямото в рекордите от 1939 г. насам и под пазарните очаквания от 19,8%, тъй като икономиката постепенно се отваря отново. Броят на безработните е намалял с 2,1 милиона до 21,0 милиона, докато тези, които са били във временни съкращения, намаляват с 2,7 милиона до 15,3 милиона. Сред тези, които не са временно уволнени, броят на трайните загубили работа се увеличи с 295 000 до 2,3 милиона. Броят на заетите нараства с 3,8 милиона на 137,2 милиона, а процентът на участие в работната сила нараства до 60,8%, след като достиг-

на най-ниското равнище от януари 1973 г. месец преди това. От февруари нивото на безработицата се повиши с 9,8%, а броят на безработните лица се увеличи с 15,2 милиона. В САЩ очакваме БВП да се свие с -6,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в САЩ от 4,4% през 2021 година.

Япония

Японската икономика се сви с -0,6% на тримесечна база през първото тримесечие на 2020 г., в сравнение с предварителната оценка за спад от -0,9%. Това е първата рецесия от 2015 г. насам, тъй като кризата COVID-19 оказва огромно влияние върху активността и търсенето. На годишна база икономиката се свива с -2,2% през Q1, по-малко от първоначалното отчитане на -3,4% спад и в сравнение с консенсус за спад с -2,1%. Инфлацията в Япония остана над 3-годишно дъно от 0,1% на годишна база през май 2020 г., в съответствие с пазарните прогнози, тъй като пандемията на Covid-19 продължи да възпрепятства потреблението. Коефициентът на безработица в Япония нарасна до 2,6% през април 2020 г. спрямо 2,5% през предходния месец. Това е най-високата безработица от декември 2017 г. Съотношението работни места към кандидатите рязко намаля до 1,32, най-ниското от март 2016 г., след като кризата Covid-19 ескалира. Ние очакваме растежът в Япония да се свие с -5,2% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Япония от 3,0% през 2021 г.

Японската икономика се сви с -0,6% на тримесечна база през първото тримесечие на 2020 г., в сравнение с предварителната оценка за спад от -0,9% и консенсус на пазара за спад с 0,5%. Това е първата рецесия от 2015 г. насам, тъй като кризата COVID-19 оказва огромно влияние върху активността и търсенето. Частното потребление спадна малко повече от очакваното (-0,8% спрямо -0,7% при предварителната оценка), докато имаше значително преразглеждане на капиталовите разходи нагоре (1,9% спрямо -0,5%). В същото време нетното външно търсене изважда -0,2% от растежа, като износите (-6%) намалява повече от вноса (-4,9%). На годишна база икономиката се свива с -2,2% през Q1, по-малко от първоначалното отчитане на -3,4% спад и в сравнение с консенсус за спад с -2,1%. Инфлацията в Япония остана над 3-годишно дъно от 0,1% на годишна база през май 2020 г., в съответствие с пазарните прогнози, тъй като пандемията на Covid-19 продължи да възпрепятства потреблението. Цените паднаха допълнително за транспорта и комуникациите (-1,7% спрямо -1,2% през април) на фона на спадащите цени на петрола. На месечна база потребителските цени бяха 0%, след като се понижиха с -0,2%. Основната инфлация, която не включва прясна храна, спадна с -0,2% (със същия темп като през април) и в сравнение с пазарния консенсус от спад с -0,1%. Коефициентът на безработица в Япония нарасна до 2,6% през април 2020 г. спрямо 2,5% през предходния месец, при пазарните очаквания от -2,7%. Това е най-високата безработица от декември 2017 г., но тъй като броят на безработните нараства с 3,5% до 1,78 милиона, докато заетостта намалява с -1,6% до 66,25 милиона. Съотношението работни места към кандидатите рязко намаля до 1,32, най-ниското от март 2016 г., след като кризата Covid-19 ескалира. Ние очакваме растежът в Япония да се свие с -5,2% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Япония от 3,0% през 2021 г.

Китай

Добра новина за глобалните икономически перспективи остава икономическото възстановяване в Китай, което може да се нарече V-образна крива. Продажбите на превозни средства и регистрациите на превозни средства също се върнаха към положителен прираст от година на година и данните за оптимистични настроения се възстановиха на разширяващата се територия. Данни като продажбите на дребно и потреблението на електроенергия обаче предполагат, че секторът на услугите може да изостава във възстановяването. Нещо повече, гореспоменатият проблем в случаите на Covid-19 в някои региони подчертава, че рискът, представен от втора вълна на вируса, е приложим и за Китай. Освен това съществува риск от глобални негативни ефекти върху износа на Китай и последните предложения, че търговското напрежение между САЩ и Китай може да продължи да се разраства през тази година. Следователно поддържахме изгледите си за китайската икономика, нарастваща само 1,0% през 2020 г., преди да се възстанови до 8,8% ръст през 2021 г.

Добра новина за глобалните икономически перспективи остава икономическото възстановяване в Китай, което може да

се нарече V-образна крива. Продажбите на превозни средства и регистрациите на превозни средства също се върнаха към положителен прираст от година на година и данните за оптимистични настроения се възстановиха на разширяващата се територия. Данни като продажбите на дребно и потреблението на електроенергия обаче предполагат, че секторът на услугите може да изостава във възстановяването. Нещо повече, гореспоменатият проблем в случаите на Covid-19 в някои региони подчертава, че рискът, представен от втора вълна на вируса, е приложим и за Китай. Освен това съществува риск от глобални негативни ефекти върху износа на Китай и последните предложения, че търговското напрежение между САЩ и Китай може да продължи да се разраства през тази година. Следователно поддържаме изгледите си за китайската икономика, нарастваща само 1,0% през 2020 г., преди да се възстанови до 8,8% ръст през 2021 г. Китайската инфлация спадна до 2,4% през май 2020 г., най-ниското равнище от март 2019 г. и под пазарния консенсус от 2,7% на фона на усилията за овладяване на огнището на COVID-19. Инфлацията в храните намалява до деветмесечен минимум от 10.6%. Разходите спаднаха както за транспорт (-5,1% срещу -4,9%), наем, гориво и комунални услуги (-0,5% спрямо -0,3%) и дрехи (-0,4%, същата като през април). На месечна база потребителските цени спаднаха с -0,8%, след спад от -0,9% през април и в сравнение с прогнозите за -0,5% спад. Китайската безработица в градските райони намаля до 5,9% през май 2020 г. от 6,0% през предходния месец.

Турция

Икономиката на Турция нарасна с 4,5% на годишна база през първото тримесечие на 2020 г., по-малко от растежа от 6% през предходния период на фона на коронавирусната пандемия. Нетното външно търсене допринесе отрицателно за БВП, тъй като вносът скочи с 22,1% (срещу 29,3% през Q4 2019), докато износьт спадна с 1% (срещу 4,4% през Q4). Сезонно коригирана на тримесечна база икономиката нарасна с 0,6%, забавяйки се от растеж от 1,9% през предходния период. Годишният процент на инфлация в Турция нарасна до 11.39% през май 2020 г. от 10.94% през предходния месец, главно поради отслабналата лира. Коефициентът на безработица в Турция спадна до 13,2% през март 2020 г. от 14,1% година по-рано. За Турция очакваме спад на БВП от -6,5% и инфлация от 10,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Турция от 4,7% и инфлация от 10% през 2021 година.

Икономиката на Турция нарасна с 4,5% на годишна база през първото тримесечие на 2020 г., по-малко от растежа от 6% през предходния период и под пазарните очаквания за 5,4% растеж на фона на коронавирусната пандемия. Потреблението на домакинствата нарасна с 5,1%, забавяйки се от ръст от 6,8% през последното тримесечие на 2019 г. ; и фиксирани инвестиции се свиха с -1.4%, по-бързо от свиване с -0.6%. От друга страна, държавните разходи нараснаха с 6.2%, след като през предходното тримесечие нараснаха с 2.7%. Нетното външно търсене допринесе отрицателно за БВП, тъй като вносът скочи с 22,1% (срещу 29,3% през четвърто тримесечие 2019), докато износьт спадна с 1% (срещу 4,4% през четвърто тримесечие). Сезонно коригирана на тримесечна база икономиката нарасна с 0,6%, забавяйки се от ръст от 1,9% през предходния период. Годишният процент на инфлация в Турция нарасна до 11.39% през май 2020 г. от 10.94% през предходния месец и малко над пазарните очаквания от 11%, главно поради отслабналата лира. Разходите се повишиха по-бързо за храна, напитки и тютюн (12,87% срещу 11,28% през април) и транспорт (6,69% срещу 5,54%), докато цените на жилищата и комуналните услуги намаляха (14,45% срещу 14,52%). Годишната основна инфлация, която изключва енергията, хранителните и безалкохолни напитки, алкохолни напитки, тютюн и злато, се повиши до 10.3% от 9.93% през април. На месечна база потребителските цени са се повишили с 1.36%, след като са се увеличили с 0.85% през предходния месец. Коефициентът на безработица в Турция спадна до 13,2% през март 2020 г. от 14,1% година по-рано, тъй като броят на безработните спадна с 573 хил. на 3,971 милиона, най-ниският от октомври 2018 г. Нивото на градската безработица спадна до 15 % от 16.1%. За Турция очакваме свиване от -6,5% и инфлация от 10,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Турция от 4,7% и инфлация от 10% през 2021 година.

Политика на Централните банки

ЕЦБ

На заседание на 4 юни 2020 г. Управителният съвет на ЕЦБ взе следните решения, свързани с паричната политика: 1) Размерът на програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия (РЕРР) ще бъде увеличен с 600 млрд. евро до общо 1350 млрд. евро. 2) Срокът за нетните покупки по РЕРР ще бъде удължен най-малко до края на юни 2021 г. 3) Погашенията по главници с настъпващ падеж от ценни книжа, закупени по РЕРР, ще бъдат реинвестирани най-малко до края на 2022 г. 4) Нетните покупки по програмата за закупуване на активи ще продължат с месечен темп от 20 млрд. евро наред с покупките по допълнителния временен пакет в размер на 120 млрд. евро до края на годината. 5) Реинвестициите на погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по програмата за закупуване на активи, ще продължат в пълен размер в продължителен период от време. 6) Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение остават непроменени – съответно 0,00%, 0,25% и -0,50%.

На заседание на 4 юни 2020 г. Управителният съвет на ЕЦБ взе следните решения, свързани с паричната политика:

1) Размерът на програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия (РЕРР) ще бъде увеличен с 600 млрд. евро до общо 1350 млрд. евро. В отговор на свързаната с пандемията низходяща ревизия на инфлацията за прогнозния период увеличаването на размера на РЕРР ще направи още по-нерестриктивна цялостната позиция на паричната политика, подпомагайки условията за финансиране в реалната икономика, особено за фирмите и домакинствата. Покупките ще продължат да се провеждат гъвкаво с течение на времето, обхващайки множество класове активи и държави. Това дава на Управителния съвет възможност да противодейства ефективно на рисковете за гладкото предаване на паричната политика.

2) Срокът за нетните покупки по РЕРР ще бъде удължен най-малко до края на юни 2021 г. Във всеки случай Управителният съвет ще извършва нетни покупки на активи по РЕРР, докато не прецени, че кризата с коронавируса е отминала.

3) Погашенията по главници с настъпващ падеж от ценни книжа, закупени по РЕРР, ще бъдат реинвестирани най-малко до края на 2022 г. Във всеки случай бъдещото постепенно излизане от портфейла по РЕРР ще бъде управлявано така, че да се избегне възпрепятстване на целесъобразната позиция на паричната политика.

4) Нетните покупки по програмата за закупуване на активи ще продължат с месечен темп от 20 млрд. евро наред с покупките по допълнителния временен пакет в размер на 120 млрд. евро до края на годината. Управителният съвет продължава да очаква месечните нетни покупки на активи по програмата за закупуване на активи да продължат толкова дълго, колкото е необходимо, за да засилят нерестриктивното въздействие на основните лихвени проценти на ЕЦБ, и да приключат малко преди той да започне да ги повишава.

5) Реинвестициите на погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по програмата за закупуване на активи, ще продължат в пълен размер в продължителен период от време след датата, на която Управителният съвет започне да повишава основните лихвени проценти на ЕЦБ, и във всеки случай толкова дълго, колкото е необходимо, за да се поддържат благоприятни условия на ликвидност и значителна степен на нерестриктивност на паричната политика.

6) Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение остават непроменени – съответно 0,00%, 0,25% и -0,50%. Управителният съвет очаква основните лихвени проценти на ЕЦБ да се задържат на сегашното си или по-ниско равнище, докато той не отбележи, че перспективите за инфлацията се доближават солидно към равнище, достатъчно близко, но под 2% в рамките на прогнозния период, и че това доближаване е намерило устойчиво отражение в базовата инфлационна динамика.

Управителният съвет остава в готовност да приспособи всички свои инструменти, както е целесъобразно, за да осигури устойчиво доближаване на инфлацията към целевото равнище в съответствие със стремежа си към симетрия.

Централна банка на Англия

Резюме на паричната политика на Bank of England и протоколи от заседанието на Комитета по паричната политика, публикувано на 18 юни 2020 г. Комитетът за парична политика (MPC) на Bank of England определя паричната политика за постигане на целта за инфлация от 2% и по начин, който спомага за поддържане на растежа и заетостта. В този контекст нейното предизвикателство понастоящем е да отговори на тежките икономически и финансови смущения, причинени от разпространението на Covid-19. На заседанието си, завършващо на 17 юни 2020 г., Комитетът по парична политика гласува единодушно за поддържане на банковия курс на 0,1%. Комитетът гласува единодушно Банката на Англия да продължи със съществуващата програма от 200 милиарда паунда държавни облигации на Обединеното кралство и за покупки на деноминирани в стерлинги нефинансови корпоративни облигации с инвестиционен клас, финансирани чрез издаване на резерви на централната банка. Комитетът гласува с мнозинство 8-1 за Банката на Англия да увеличи целевия състав на закупените държавни облигации на Обединеното кралство, финансирани чрез издаване на резерви на централната банка, с допълнителни 100 милиарда паунда, за да вземе общия запас от покупки на активи до 745 милиарда паунда.

Резюме на паричната политика на Bank of England и протоколи от заседанието на Комитета по паричната политика, публикувано на 18 юни 2020 г..

Комитетът за парична политика (MPC) на Bank of England определя паричната политика за постигане на целта за инфлация от 2% и по начин, който спомага за поддържане на растежа и заетостта. В този контекст нейното предизвикателство понастоящем е да отговори на тежките икономически и финансови смущения, причинени от разпространението на Covid-19. На заседанието си, завършващо на 17 юни 2020 г., Комитетът по парична политика гласува единодушно за поддържане на банковия курс на 0,1%. Комитетът гласува единодушно Банката на Англия да продължи със съществуващата програма от 200 милиарда паунда държавни облигации на Обединеното кралство и за покупки на деноминирани в стерлинги нефинансови корпоративни облигации с инвестиционен клас, финансирани чрез издаване на резерви на централната банка. Комитетът гласува с мнозинство 8-1 за Банката на Англия да увеличи целевия състав на закупените държавни облигации на Обединеното кралство, финансирани чрез издаване на резерви на централната банка, с допълнителни 100 милиарда паунда, за да вземе общия запас от покупки на активи до 745 милиарда паунда. БВП на Обединеното кралство се сви с около 20% през април, след спад от 6% през март. Дванадесетмесечната инфлация намалю от 1,5% през март до 0,8% през април, което предизвика обяснителното писмо от управителя до министъра на финансите, публикувано заедно с това съобщение за паричната политика. Инфлацията на индексите на потребителските цени намалю през май до 0,5%. Появилите се доказателства показват, че спадът на глобалния БВП и на БВП на Обединеното кралство през второто тримесечие на 2020 г. ще бъде по-малко тежък, отколкото е посочено в майския доклад. Макар и по-силен от очакваното, е трудно да се направи ясно заключение за възстановяването след това. В Обединеното кралство съществува риск от по-висока и трайна безработица. Дори с облекчаването на някои ограничения, свързани с Covid върху икономическата дейност, вероятно съществува известна степен на предпазно поведение от страна на домакинствата и бизнеса. Следователно икономиката и особено пазарът на труда ще отнеме известно време, за да се възстанови към предишното си състояние. Инфлацията е доста под целта от 2% и се очаква да спадне допълнително под нея през следващите тримесечия, което до голяма степен отразява слабостта на търсенето. На тази среща Комитетът по парична политика преценява, че е необходимо по-нататъшно облекчаване на паричната политика за постигане на нейните законови цели. Комитетът се съгласи да увеличи целевия състав на закупените държавни облигации на Обединеното кралство с допълнителни 100 милиарда паунда, за да постигне целта за инфлация в средносрочен план. Комитетът очаква програмата да бъде завършена и общият запас от покупки на активи да достигне 745 милиарда паунда към края на годината.

Юни 2020 г.

Федерален резерв

Федералният резерв издава изявление на Федералния комитет за открит пазар на 10 юни 2020 г. Продължаващата криза в областта на общественото здравеопазване ще окаже голяма тежест върху икономическата активност, заетостта и инфлацията в близко бъдеще и представлява значителен риск за икономическите перспективи в средносрочен план. В светлината на това развитие Комитетът реши да запази целевия диапазон на ставката на федералните фондове на 0% до 0,25%. Комитетът очаква да запази този целеви диапазон, докато не се увери, че икономиката е издържала на последните събития и е на път да постигне максималните си цели за заетост и стабилност на цените. За да подкрепи притока на кредити към домакинствата и бизнеса, през следващите месеци Федералният резерв ще увеличи покупките на държавни ценни книжа и ценни книжа, обезпечени с жилищни и търговски ипотечни агенции, най-малко с текущите темпове, за да поддържа гладкото функциониране на пазара, като по този начин насърчава ефективното предаване на парична политика към по-широки финансови условия. В допълнение, бюрото за отворен пазар ще продължи да предлага мащабни операции по договаряне за обратно изкупуване както за един ден, така и за по-дълъг срок.

Федералният резерв издава изявление на Федералния комитет за открит пазар на 10 юни 2020 г.

Федералният резерв се ангажира да използва пълния си набор от инструменти за подкрепа на американската икономика в това време на предизвикателства, като по този начин насърчава своите максимални цели за заетост и стабилност на цените. Коронавирусната епидемия причинява огромни човешки и икономически трудности в Съединените щати и по целия свят. Вирусът и мерките, предприети за опазване на общественото здраве, доведоха до рязък спад в икономическата активност и скок на загубата на работни места. По-слабото търсене и значително по-ниските цени на петрола задържат инфлацията. Финансовите условия се подобриха, отчасти отразявайки политическите мерки за подкрепа на икономиката и притока на кредити към домакинствата и предприятията в САЩ. Продължаващата криза в областта на общественото здравеопазване ще окаже голяма тежест върху икономическата активност, заетостта и инфлацията в близко бъдеще и представлява значителен риск за икономическите перспективи в средносрочен план. В светлината на това развитие Комитетът реши да запази целевия диапазон на ставката на федералните фондове на 0% до 0,25%. Комитетът очаква да запази този целеви диапазон, докато не се увери, че икономиката е издържала на последните събития и е на път да постигне максималните си цели за заетост и стабилност на цените. За да подкрепи притока на кредити към домакинствата и бизнеса, през следващите месеци Федералният резерв ще увеличи покупките на държавни ценни книжа и ценни книжа, обезпечени с жилищни и търговски ипотечни агенции, най-малко с текущите темпове, за да поддържа гладкото функциониране на пазара, като по този начин насърчава ефективното предаване на парична политика към по-широки финансови условия. В допълнение, бюрото за отворен пазар ще продължи да предлага мащабни операции по договаряне за обратно изкупуване както за един ден, така и за по-дълъг срок. Комитетът ще следи отблизо развитието и е готов да коригира плановете си, както е уместно.

Японска централна банка

Изявление на Банката на Япония относно паричната политика 16 юни 2020 г. Банката на Япония ще прилага отрицателен лихвен процент от минус -0,1% към салдото по лихвите по текущите сметки, държани от финансови институции в Банката. Банката на Япония ще закупи необходимото количество японски държавни облигации (JGB), без да определя горната граница, така че доходността на 10-годишните японски държавни облигации да остане около нула 0%. За момента Банката на Япония активно ще купува борсово търгувани фондове (ETFs) и инвестиционни тръстове за недвижими имоти в Япония (J-REITs), така че техните неизплатени суми ще нарастват на годишни темпове с горната граница от около 12 трилиона йени и около 180 милиарда йени съответно. Що се отнася до краткосрочните и дългосрочни корпоративни облигации, Банката на Япония ще поддържа неизплатените си суми съответно около 2 трилиона йени и около 3 трилиона йени. Що се отнася до краткосрочните и дългосрочни корпоративни облигации, Банката на Япония ще поддържа неизплатените си суми съответно около 2 трилиона йени и около 3 трилиона йени. Банката на Япония ще продължи да подпомага финансирането предимно на фирми и да поддържа стабилността на финансови-

Юни 2020 г.

те пазари чрез (1) Специалната програма за подпомагане на финансирането в отговор на новия коронавирус (COVID-19), и провеждане на операции по доставяне на средства в щатски долари.

Изявление на Банката на Япония относно паричната политика 16 юни 2020 г.

1. На заседанието на паричната политика, проведено днес, Съветът по политика на Банката на Япония реши следното.

(1) Контрол на кривата на доходност

Банката на Япония реши с мнозинство с 8-1 гласа да определи следното ръководство за пазарните операции за периода на междинно общуване.

Краткосрочният лихвен процент по политиката:

Банката на Япония ще прилага отрицателен лихвен процент от минус -0,1% към салдото по лихвите по текущите сметки, държани от финансовите институции в Банката.

Дългосрочната лихва:

Банката на Япония ще закупи необходимото количество японски държавни облигации (JGB), без да определя горната граница, така че доходността на 10-годишните японски държавни облигации да остане около нула 0%. Докато прави това, доходностите могат да се движат нагоре и надолу до известна степен, главно в зависимост от развитието на икономическата активност и цените.

(2) Насоки за покупка на активи

По отношение на покупките на активи, различни от покупките на държавни облигации от Япония, Банката на Япония реши с единодушие да определи следните насоки.

а) За момента Банката на Япония активно ще купува борсово търгувани фондове (ETFs) и инвестиционни тръстове за недвижими имоти в Япония (J-REITs), така че техните неизплатени суми ще нарастват на годишни темпове с горната граница от около 12 трилиона йени и около 180 милиарда йени съответно.

б) Що се отнася до краткосрочните и дългосрочни корпоративни облигации, Банката на Япония ще поддържа неизплатените си суми съответно около 2 трилиона йени и около 3 трилиона йени. Освен това до края на март 2021 г. тя ще извършва допълнителни покупки с горната граница на сумите, непогасени от 7,5 трлн. йени за всеки актив.

Банката на Япония ще продължи с "Количествено и качествено парично улеснение (QQE) с контрол на кривата на доходност", като се стреми да постигне ценовата стабилност от 2%, стига да е необходимо за поддържане на тази цел по стабилен начин. Тя ще продължи да разширява паричната база, докато годишният темп на нарастване на наблюдаваната индекс на потребителски цени (всички артикули без прясна храна) надвишава 2% и остава стабилно над целта.

Банката на Япония ще продължи да подпомага финансирането предимно на фирми и да поддържа стабилността на финансовите пазари чрез (1) Специалната програма за подпомагане на финансирането в отговор на новия коронавирус (COVID-19), (2) широко предлагане на японски държавни облигации и чуждестранни валутни фондове без определяне на горни граници главно чрез закупуване на държавни облигации на Япония и провеждане на операции по доставяне на средства в щатски долари и (3) активни покупки на борсово търгувани фондове ETF и Япония за инвестиции в недвижими имоти J-REITs.

За момента Банката на Япония ще следи отблизо въздействието на COVID-19 и няма да се колебае да предприеме допълнителни улесняващи мерки, ако е необходимо, а също така очаква краткосрочните и дългосрочните лихвени проценти да останат на сегашните си или по-ниски нива.

Китайска централна банка

Китайското правителство обнови инструментариума си за парична политика, за да освободи капитала и да насочи средства към националния бизнес, за да помогне на икономиката да се измъкне от най-лошия си спад за четири десетилетия. Правителството призова банките да пожертват 1,5 трилиона юана (212 милиарда щатски долара) печалби тази година за финансиране на евтини заеми, намаляване на такси, отлагане на изплащането на заеми и отпускане на повече необезпечени заеми, за да помогнат на малките предприятия да преживеят спада, причинен от коронавирусната пандемия. Управителят И Ган добави, че Китайската централна банка ще постигне целта, като насочи финансовите институции да предлагат по-ниски лихвени проценти, отпусчайки свежи средства на ниски лихвени проценти, които могат да бъдат достъпни директно от кредитополучателите, и намалява таксите за обслужване. Отделно, дър-

Юни 2020 г.

жавният съвет, кабинетът на Китай, сигнализира на 17 юни, че ще намали размера на резервите, които банките трябва да държат в централната банка, освобождавайки повече пари за стимулиране на кредитирането. Анализаторите очакват въз основа на предишен опит, че намалението на нивото на задължителните резерви може да се случи в рамките на две седмици и това следващо намаление да бъде на стойност 0,5%.

Китайското правителство обнови инструментариума си за парична политика, за да освободи капитала и да насочи средства към националния бизнес, за да помогне на икономиката да се измъкне от най-лошия си спад за четири десетилетия. Мярката за предоставяне на допълнителен кредит на по-ниска цена до голяма степен е насочена към подпомагане на малкия частен бизнес, особено в сектора на услугите, които се борят да се възстановят от блокирането, установено с цел да задържи вируса в началото на тази година. Десетки хиляди малки предприятия в Китай сега са изправени пред заплахата от втора вълна от инфекции, след като бяха открити клъстери на нови инфекции. Правителството призова банките да пожертват 1,5 трилиона юана (212 милиарда щатски долара) печалби тази година за финансиране на евтини заеми, намаляване на такси, отлагане на изплащането на заеми и отпускане на повече необезпечени заеми, за да помогнат на малките предприятия да преживеят спада, причинен от коронавирусната пандемия. Отделно, държавният съвет, кабинетът на Китай, сигнализира на 17 юни, че ще намали размера на резервите, които банките трябва да държат в централната банка, освобождавайки повече пари за стимулиране на кредитирането. „Ние ръководим пазара за по-ниски лихвени проценти чрез реформа на лихвата“, каза на 18 юни И Ган, управителят на Китайската централна банка (PBOC), потвърждавайки, че този ход е фактически намален в лихвите. „Финансовите институции се призовават да пожертват печалби, за да се възползват от корпоративните кредитополучатели, помагайки да се намалят разходите им за заемане.“ Управителят И Ган добави, че Китайската централна банка ще постигне целта, като насочи финансовите институции да предлагат по-ниски лихвени проценти, отпускаяки свежи средства на ниски лихвени проценти, които могат да бъдат достъпни директно от кредитополучателите, и намалява таксите за обслужване. Печалбите, които ще бъдат жертвани, биха били еквивалентни на приблизително 75% от цялата нетна печалба на търговския банков сектор през 2019 г., въз основа на данните на Китайската комисия за регулиране на банките и застраховането (CBIRC). В изявлението си от 17 юни Държавният съвет, който е ръководен от премиера Ли, заяви, че страната ще продължи да се възползва от съкращаването на коефициента на задължителни резерви (RRR), за да поддържа достатъчно ликвидност на пазара и така „засилва усилията за решаване на затрудненията с финансирането и облекчаване на фонда натиск върху компаниите“. Китайската централна банка намали задължителните резерви три пъти тази година, като по този начин вля общо 1,75 трилиона юана в банковата система. Анализаторите очакват въз основа на предишен опит, че намалението на RRR може да се случи в рамките на две седмици и това следващо намаление да бъде на стойност 0,5%.

Турска централна банка

Лихвеният процент в Турция е намален от 24% през юли 2019 г. на 8,25% през май 2020 г., общо 15,75%. Но такава рязка парична експанзия излага на риск както стабилността на валутния курс, така и продължителния процес на дезинфлация. Комитетът по парична политика (Комитетът) реши на 21 май 2020 г. да намали основния лихвен процент (едноседмичен процент на репо аукцион) от 8,75% на 8,25%. След като през януари и февруари бе наблюдавана силна възходяща тенденция, благодарение на подобряването на финансовите условия, икономическата активност започна да отслабва в средата на март поради ефекта на коронавирусната пандемия върху външната търговия, туризма и вътрешното търсене. Въпреки неотдавнашното обезценяване на турската лира поради глобалното развитие, международните цени на суровините, особено цените на суровия петрол и метали, влияят благоприятно на инфлацията. Съответно, като взе предвид всички фактори, влияещи на перспективата за инфлацията, Комитетът реши да направи измерено намаляване на основния лихвен процент. Според настоящата позиция на паричната политика перспективите на инфлацията се считат за съответстващи на прогнозата за инфлация в края на годината.

Лихвеният процент в Турция е намален от 24% през юли 2019 г. на 8,25% през май 2020 г., общо 15,75%. Но такава рязка парична експанзия излага на риск както стабилността на валутния курс, така и продължителния процес на дезинфлация. Комитетът по парична политика (Комитетът) реши на 21 май 2020 г. да намали основния лихвен процент (едноседмичен процент на репо аукцион) от 8,75% на 8,25%. След като през януари и февруари бе наблюдавана силна възходяща тенденция, благодарение на подобряването на финансовите условия, икономическата активност започна да отслабва в средата на март поради ефекта на коронавирусната пандемия върху външната търговия, туризма и вътрешното търсене. Развитие на инфлационните очаквания и условията на вътрешното търсене допринесоха за умерена тенденция в основните показатели за инфлация. Въпреки неотдавнашното обезценяване на турската лира поради глобалното развитие, международните цени на суровините, особено цените на суровия петрол и метали, влияят благоприятно на инфла-

Юни 2020 г.

цията. Докато ръстът на разходите за производство в резултат от намаляването на производството и продажбите се следи отблизо, оценката за дезинфлационните ефекти от условията на съвкупното търсене е благоприятна. Въпреки че потребителската инфлация може да последва малко по-високо ниво в краткосрочен план поради сезонни и пандемични ефекти върху цените на храните, дезинфлационните ефекти, предизвикани от търсенето, ще бъдат по-разпространени през втората половина на годината. Съответно, като взе предвид всички фактори, влияещи на перспективата за инфлацията, Комитетът реши да направи измерено намаляване на основния лихвен процент. Според настоящата позиция на паричната политика перспективите на инфлацията се считат за съответстващи на прогнозата за инфлация в края на годината. Трябва да се подчертае, че всякакви нови данни или информация могат да накарат Комитета да преразгледа своята позиция.

Международни цени на стоки

Цената на Brent се увеличава с 0,92 долара за барел или с 2,17% до 42,380 долара за барел на 19 юни 2020 г. За седмицата увеличението е 8,95%. Цената на суровия петрол се увеличава с 1.01 долара за барел или 2,53% до 39,850 долара за барел в петък, 19 юни. За седмицата увеличението е 9,90%. Цените нарастват, тъй като продукцията беше намалена с около 10% от глобалното предлагане по време на заседанията на ОПЕК от 1 май, докато търсенето от европейските страни показва признаци за възстановяване, тъй като икономиките премахват ограниченията за блокиране. На 18 юни петролът за незабавна доставка струва повече от доставката по-късно за първи път от март, което показва затягане на доставките и насърчаване на запасите да намаляват.

Цената на Brent се увеличава с 0,92 долара за барел или с 2,17% до 42,380 долара за барел на 19 юни 2020 г. За седмицата увеличението е 8,95%. Цената на суровия петрол се увеличава с 1.01 долара за барел или 2,53% до 39,850 долара за барел на 19 юни. За седмицата увеличението е 9,90%. Цените нарастват, тъй като продукцията беше намалена с около 10% от глобалното предлагане по време на заседанията на ОПЕК от 1 май, докато търсенето от европейските страни показва признаци за възстановяване, тъй като икономиките премахват ограниченията за блокиране. На 18 юни петролът за незабавна доставка струва повече от доставката по-късно за първи път от март, което показва затягане на доставките и насърчаване на запасите да намаляват. Цените на петрола са на път да постигнат близо 10% ръст за седмицата на фона на оптимизма, че глобалното търсене на петрол се възстановява, въпреки ръста на новите коронавирусни инфекции. Освен това ОПЕК+ се ангажира отново да ограничи производството, като Ирак и Казахстан желаят да компенсират свръхпроизводството през май.

По данни на ССБ към 19 юни 2020 г. пшеницата в САЩ продължи надолу с 1,00 долар до 209,00 долара/тон, тази във Франция спадна с 6,00 евро до 187,00 евро/тон. За поредна седмица цената в Украйна и в Русия не се промени – 223,00 долара/тон заради спирането на износа. При царевицата в американския доклад нямаше корекции в прогнозите спрямо месец април и очакванията за рекордно производство остават в сила: за САЩ повишение с 4,00 долара до 163,00 долара/тон в Чикаго, нулева промяна в Украйна – 181,00 долара/тон и леко надолу във Франция с минус 3,00 евро до 169,00 евро/тон. Ечемикът в Украйна остана на 176,00 долара/т, във Франция известен спад от 4,00 евро и 163,00 евро/тон. В подкръг „Зърно“ на Софийска стокова борса АД офертите се пораздвижиха. Имаше сделки за големи количества хлебна пшеница от стара реколта цената е 310,00 лева/тон. Фуражен ечемик се предлага на 300,00 лева/тон, царевицата се движи от 280,00 до 300,00 лева/тон, съответно за търсене и предлагане.

В доклада на Министерство на земеделието на САЩ за състоянието на глобалния зърнен баланс нямаше изненади, но повечето анализатори видяха в него негативен знак в краткосрочната ценова перспектива на пшеницата, дължаща се на повишената прогноза за добива в света. Заслугата за това е предимно на австралийските и индийските производители, което определено компенсира влошените перспективи за производство в ЕС и Украйна. Друг депресиращ фактор е рекордният брой преходни запаси, а елемент на несигурност пък внася климатичният фактор и това намери пряко отражение в цените на контрактите по световните борсови пазари. Към 19 юни 2020 г. цената на пшеницата в САЩ продължи надолу с 1,00 долар до 209,00 долара/тон, тази във Франция спадна с 6,00 евро до 187,00 евро/тон. За поредна седмица цената в Украйна и в Русия не се промени – 223,00 долара/тон заради спирането на износа. При царевицата в американския доклад нямаше корекции в прогнозите спрямо месец април и очакванията за рекордно производство остават в сила: за САЩ повишение с 4,00 долара до 163,00 долара/тон в Чикаго, нулева промяна в Украйна – 181,00 долара/тон и леко надолу във Франция с минус 3,00 евро до 169,00 евро/тон. Ечемикът в Украйна остана на 176,00 долара/т, във Франция известен спад от 4,00 евро и 163,00 евро/тон. В подкръг „Зърно“ на Софийска стокова борса АД офертите се пораздвижиха. Имаше сделки за големи количества хлебна пшеница от стара реколта цената е 310,00 лева/тон. Фуражен ечемик се предлага на 300,00 лева/тон, царевицата се движи от 280,00 до 300,00 лева/тон, съответно за търсене и предлагане. Всички цени са без ДДС.

БЪЛГАРИЯ: АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ**ЗДРАВЕ****Срокът на извънредната епидемична обстановка в България се удължава до 30 юни 2020 г.**

Към 22 юни 2020 г. в България има регистрирани 3872 случая на коронавирус от началото на епидемията, според Световната здравна организация (СЗО). България има 1941 Коронавирус Възстановен от началото на епидемията. Освен това България отчете 190 смъртни случаи от коронавирус.

Министерският съвет прие Решение за удължаване на срока на обявената с Решение № 325 от 14 май 2020 г. извънредна епидемична обстановка до 30 юни 2020 г. Пандемията от COVID-19 продължава да представлява тежка извънредна ситуация, свързана с общественото здраве в национален и световен мащаб. Натрупаните до момента данни в страната сочат, че въведените мерки по отношение на ранно откриване, изолиране и лечение на заболели, както и своевременно откриване и карантиниране на контактни лица спомогнаха за локализиране и ограничаване разпространението на заболяването до местни епидемични взривове. Прилагането на протиепидемични мерки допринесоха за забавяне развитието на епидемията от COVID-19 в страната и намаляване на натиска върху системата на здравеопазването. Удължаването на извънредната епидемична обстановка ще спомогне, чрез прилагане на временни протиепидемични мерки, вкл. и карантина на влизащи в страната лица, да се забави и ограничи разпространението на епидемията от COVID-19, да се създаде устойчивост на прилагането на основните мерки, да се подобри готовността на здравната и социалната система за реакция при последваща вълна и да се създаде възможност за промяна в обхвата и съдържанието на мерките при поява на нови научни данни за причинителя, пътищата на предаване, начините за предпазване и лечението.

ВЪНШЕН СЕКТОР**Платежен баланс**

За януари – април 2020 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 936,7 млн. евро (1,4% от БВП) при излишък от 259,8 млн. евро (0,4% от БВП) за януари – април 2019 г. За януари – април 2020 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 625,7 млн. евро (1% от БВП) при дефицит от 19,8 млн. евро (0,03% от БВП) за януари – април 2019 г. За януари – април 2020 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 95,1 млн. евро (0,1% от БВП) при дефицит от 569,3 млн. евро (0,9% от БВП) за същия период на 2019 г.

Текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 308,5 млн. евро при дефицит от 163,4 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 936,7 млн. евро (1,4% от БВП) при излишък от 259,8 млн. евро (0,4% от БВП) за януари – април 2019 г. За април 2020 г. салдото по текущата сметка е положително и възлиза на 186,5 млн. евро при дефицит от 249,7 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 625,7 млн. евро (1% от БВП) при дефицит от 19,8 млн. евро (0,03% от БВП) за януари – април 2019 г. Търговското салдо за април 2020 г. е положително в размер на 120,2 млн. евро при дефицит от 222,1 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 95,1 млн. евро (0,1% от БВП) при дефицит от 569,3 млн. евро (0,9% от БВП) за същия период на 2019 г. Износът на стоки е 1924,7 млн. евро за април 2020 г., като намалява с 422,9 млн. евро (18%) в сравнение с този за април 2019 г. (2347,6 млн. евро). За януари – април 2020 г. износът е 9043,9 млн. евро (13,9% от БВП), като намалява с 327,5 млн. евро (3,5%) в сравнение с този за същия период на 2019 г. (9371,4 млн. евро, 15,4% от БВП). Износът за януари – април 2019 г. нараства на годишна база с 9,5%. Вносът на стоки за април 2020 г. е 1804,5 млн. евро, като намалява със 765,3 млн. евро (29,8%) спрямо април 2019 г. (2569,8 млн. евро). За януари – април 2020 г. вносът е 9139 млн. евро (14,1% от БВП), като намалява с 801,7 млн. евро (8%) спрямо същия период на 2019 г. (9940,6 млн. евро, 16,4% от БВП). Вносът за януари – април 2019 г. нараства на годишна база със 7,5%. Салдото по услугите е положително в размер на 61,3 млн. евро при положително салдо от 118,7 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. салдото е положително в размер на 467 млн. евро (0,7% от БВП) при положително салдо от 512,7 млн. евро (0,8% от БВП) за януари – април 2019 г. Салдото по статия Първичен доход (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) е отрицателно в размер на 5,7 млн. евро при отрицателно салдо от 268,8 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. салдото е отрицателно в размер на 313,5 млн. евро (0,5% от БВП) при отрицателно салдо от 638,6 млн. евро (1,1% от БВП) за януари – април 2019 г. Салдото по статия Вторичен доход (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 10,6 млн. евро при положително салдо от 122,5 млн. евро за април 2019 г.

За януари – април 2020 г. салдото е положително в размер на 567,3 млн. евро (0,9% от БВП) при положително салдо от 675,3 млн. евро (1,1% от БВП) за същия период на 2019 г. Капиталовата сметка е положителна в размер на 122 млн. евро при положителна стойност от 86,3 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. капиталовата сметка е положителна – 311 млн. евро (0,5% от БВП), при положителна стойност от 279.6 млн. евро (0,5% от БВП) за януари – април 2019 г. Финансовата сметка за април 2020 г. е положителна в размер на 196,6 млн. евро при отрицателна стойност от 280,1 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. финансовата сметка е положителна – 791,1 млн. евро (1,2% от БВП), при положителна стойност от 161,1 млн. евро (0,3% от БВП) за същия период на 2019 г. Салдото по статия Преки инвестиции е отрицателно в размер на 7,5 млн. евро при отрицателно салдо от 101,3 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. салдото е отрицателно в размер на 126,7 млн. евро (0,2% от БВП) при отрицателно салдо от 195,7 млн. евро (0,3% от БВП) за същия период на 2019 г. Преките инвестиции – активи се повишават с 13,2 млн. евро при намаление с 27,2 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. те нарастват с 51,4 млн. евро (0,1% от БВП) при повишение със 135 млн. евро (0,2% от БВП) за същия период на 2019 г. Преките инвестиции – пасиви нарастват с 20,7 млн. евро при повишение със 74 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. те нарастват със 178,1 млн. евро (0,3% от БВП) при увеличение с 330,7 млн. евро (0,5% от БВП) за януари – април 2019 г. Салдото по статия Портфейлни инвестиции е положително в размер на 94,5 млн. евро при положителна стойност от 75,8 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. салдото е положително в размер на 597,7 млн. евро (0,9% от БВП) при положително салдо от 332,4 млн. евро (0,5% от БВП) за същия период на 2019 г. Портфейлните инвестиции – активи за април 2020 г. нарастват със 118,2 млн. евро при увеличение със 103,6 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. те нарастват с 589,3 млн. евро (0,9% от БВП) при увеличение с 249.3 млн. евро (0,4% от БВП) за същия период на 2019 г. Портфейлните инвестиции – пасиви за април 2020 г. се повишават с 23,7 млн. евро при увеличение с 27,8 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. портфейлните инвестиции – пасиви намаляват с 8,4 млн. евро (0,01% от БВП) при намаление с 83,1 млн. евро (0,1% от БВП) за същия период на 2019 г. Салдото по статия Други инвестиции е отрицателно в размер на 694,3 млн. евро при отрицателно салдо от 67,5 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. салдото е отрицателно в размер на 2028,3 млн. евро (3,1% от БВП) при положително салдо от 373,8 млн. евро (0,6% от БВП) за януари – април 2019 г. Други инвестиции – активи намаляват с 256,7 млн. евро при повишение със 192,9 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. те се понижават с 1834,6 млн. евро (2,8% от БВП) при увеличение с 920,7 млн. евро (1,5% от БВП) за същия период на 2019 г. Други инвестиции – пасиви за април 2020 г. се повишават с 437,6 млн. евро при увеличение с 260,4 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. те нарастват със 193.8 млн. евро (0.3% от БВП) при увеличение с 546.9 млн. евро (0,9% от БВП) за същия период на 2019 г. Резервните активи на БНБ се повишават с 816,1 млн. евро през отчетния месец при намаление със 192,2 млн. евро за април 2019 г. За януари – април 2020 г. те нарастват с 2354,1 млн. евро (3,6% от БВП) при понижение с 325,5 млн. евро (0,5% от БВП) за същия период на 2019 г. Статия Грешки и пропуски, нето е отрицателна в размер на 111,9 млн. евро при отрицателна стойност от 116,8 млн. евро за април 2019 г. По предварителни данни за януари – април 2020 г. статията е отрицателна в размер на 145,6 млн. евро (0,2% от БВП) при отрицателна стойност от 98,3 млн. евро (0,2% от БВП) за същия период на 2019 г.

България:	Април 2019	Април 2020	Промяна млн. евро	Януари - Април 2019	Януари - Април 2020 г	Промяна млн. евро
Платежен баланс						
Текуща и капиталова сметка	-163.4	308.5	471.9	259.8	936.7	676.9
Текуща сметка	-249.7	186.5	436.2	-19.8	625.7	645.5
Търговски баланс	-222.1	120.2	342.3	-569.3	-95.1	474.2
Първичен доход, нето	-268.8	-5.7	263.1	-638.6	-313.5	325.1
Вторичен доход, нето	122.5	10.6	-111.9	675.3	567.3	-108.0
Капиталова сметка	86.3	122.2	35.9	279.6	311.0	31.4
Капиталови трансфери, нето	63.6	90.1	26.5	202.0	368.0	166.0
Финансова сметка	-208.1	196.6	404.7	161.6	791.1	629.5
Източник: БНБ						

Преки чуждестранни инвестиции

За януари – април 2020 г. размерът на преките инвестиции в България е 154,7 млн. евро (0.2% от БВП), като е по-малък със 157,2 млн. евро (50.4%) от този за януари – април 2019 г. (положителен поток от 311.9 млн. евро, 0.5% от БВП). През април 2020 г. потокът е положителен и възлиза на 23,9 млн. евро, при положителен поток от 163,2 млн. евро за април 2019 г.

По предварителни данни нетният поток на преките инвестиции в страната за януари – април 2020 г., отчетени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията, е положителен в размер на 154,7 млн. евро (0.2% от БВП), като е по-малък със 157,2 млн. евро (50.4%) от този за януари – април 2019 г. (положителен поток от 311.9 млн. евро, 0.5% от БВП). През април 2020 г. потокът е положителен и възлиза на 23,9 млн. евро, при положителен поток от 163,2 млн. евро за април 2019 г. Дяловият капитал (преведени/изтеглени парични и апортни вноски на нерезиденти в/от капитала и резервите на български дружества, както и постъпления/плащания по сделки с недвижими имоти в страната) е отрицателен и възлиза на 24,6 млн. евро за януари – април 2020 г. Той е по-голям с 510,7 млн. евро от този за януари – април 2019 г., който е отрицателен в размер на 535,4 млн. евро. Нетният поток от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти е отрицателен в размер на 0,2 млн. евро, при положителен нетен поток от 2,3 млн. евро за януари – април 2019 г. По предварителни данни, статия Реинвестиране на печалба (показваща дела на чуждестранните инвеститори в текущата печалба или загуба на дружеството на база на счетоводни данни за финансовия резултат) е положителна и възлиза на 214,7 млн. евро, при положителна стойност от 213,5 млн. евро за януари – април 2019 г. Нетният поток по подстатия Дългови инструменти (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е отрицателен и възлиза на 35,4 млн. евро, при положителна стойност от 633,7 млн. евро за януари – април 2019 г. Най-големите нетни потоци по преки инвестиции в страната за януари – април 2020 г. са от Германия (63,6 млн. евро) и Русия (55,9 млн. евро). По предварителни данни нетният поток на преките инвестиции в чужбина за януари – април 2020 г. възлиза на 28 млн. евро (0,04% от БВП), при 116,1 млн. евро (0,2% от БВП) за януари – април 2019 г. През април 2020 г. нетният поток възлиза на 16,4 млн. евро, при 62 млн. евро за април 2019 г. Съгласно предварителните данни, размерът на преките инвестиции в страната към четвърто тримесечие на 2019 г. е 46 160 млн. евро, при 44 002 млн. евро в края на 2018 г. Подстатия Дялов капитал и реинвестиране на печалба е в размер на 36 345.2 млн. евро, като нараства с 1561,4 млн. евро спрямо декември 2018 г. (34 783.8 млн. евро). Подстатия Дългови инструменти е в размер на 9814,8 млн. евро и нараства с 596,6 млн. евро спрямо декември 2018 г. (9218,2 млн. евро).

България: Преки инвестиции	Април 2019	Април 2020	Януари - Април 2019	Януари - Април 2020 г	Промяна млн. евро на месечна база	Промяна млн. евро на годишна база
Преки инвестиции нето	-101.3	-7.5	-195.7	-126.7	93.8	69.0
Преки инвестиции в чужбина	62.0	16.4	116.1	28.0	93.8	-88.1
Дялов капитал	28.1	3.1	102.3	5.9	93.8	-96.4
Реинвестиране на печалба	12.8	0.0	-11.3	-5.4	93.8	5.9
Дългови инструменти	21.1	13.3	25.1	27.5	93.8	2.4
Преки инвестиции в страната	163.2	23.9	311.9	154.7	93.8	-157.2
Дялов капитал	-91.8	1.3	-535.4	-24.6	93.8	510.8
Реинвестиране на печалба	56.6	0.0	213.5	214.7	93.8	1.2
Дългови инструменти	198.5	22.6	633.7	-35.4	93.8	-669.1

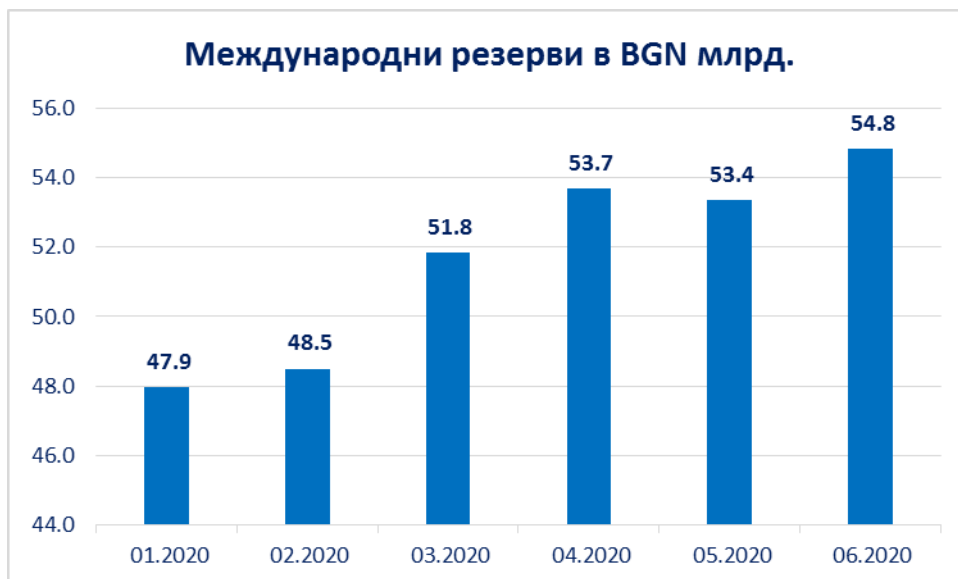
Източник: БНБ

Международни резерви

Към края на май 2020 г. международните резерви на БНБ възлизат на 53,3 млрд. лв. (27,2 млрд. евро) и се увеличават с 9,8% на годишна база поддържайки стабилността на Валутния борд в България. Международната ликвидна позиция на България, изчислена като съотношение на чуждестранните резерви към краткосрочния външен дълг е висока, на ниво от 339,5% по последни данни на БНБ към края на март 2020 г., две седмици след обявяването на пандемията COVID-19 в България.

По предварителни данни на БНБ през май 2020 г. международните резерви на БНБ възлизат на 53,3 млрд. лв. (27,2 млрд. евро) и се свиват с 0,7% на месечна база при ръст от 9,8% поддържайки стабилността на Валутния борд в България. Международната ликвидна позиция на България, изчислена като съотношение на чуждестранните резерви към краткосрочния външен дълг е висока, на ниво от 339.5% по последни данни на БНБ към края на март 2020 г. (две седмици след обявяването на пандемията COVID-19 в България) и спрямо 294.2% към края на 2019г. и 297.5% към края на март 2019 г. Индикаторът отразява незабавните действия на БНБ и търговските банки за мобилизация на всички свобод-

ни ресурси в страната за осигуряване на стабилност на Валутния борд и допълнителен финансов буфер в условията на пандемията COVID-19.

РЕАЛЕН СЕКТОР

Бизнес климат

През юни 2020 г. общият показател на бизнес климата се повишава с 11,4 пункта в сравнение с предходния месец, което се дължи на по-благоприятния бизнес климат във всички наблюдавани сектори - промишленост, строителство, търговия на дребно и услуги.

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ се увеличава с 9.7 пункта (в резултат на оптимистичните оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Същевременно осигуреността на производството с поръчки се оценява като достатъчна, което е съпроводено и с повишени очаквания за производствената активност през следващите три месеца. Несигурната икономическа среда продължава да бъде основният фактор, затрудняващ дейността, следвана от фактора „други“, посочени съответно от 55.9 и 34.2% от предприятията. По отношение на продажните цени в промишлеността преобладаващите очаквания на мениджърите са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Строителство. През юни съставният показател „бизнес климат в строителството“ се покачва с 14.4 пункта, което се дължи на подобрените оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Според тях получените нови поръчки през последния месец се увеличават, като и прогнозите за дейността през следващите три месеца са оптимистични. Най-сериозните проблеми за развитието на бизнеса остават несигурната икономическа среда, недостигът на работна сила и фактора „други“. Относно продажните цени в строителството мениджърите предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ нараства с 15.8 пункта в резултат на по-благоприятните оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Мненията им относно обема на продажбите през последните три месеца, както и очакванията им за следващите три месеца са също по-позитивни. Основната пречка за дейността в сектора остава несигурната икономическа среда, следвана от недостатъчното търсене и конкуренцията в бранша. По отношение на продажните цени са регистрирани известни очаквания за повишение, макар по-голяма част от търговците да предвиждат запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Услуги. През юни съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се повишава със 7.0 пункта, което се дължи на по-позитивните очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Същевременно се наблюдава известно подобрение и в очакванията им по отношение на търсенето на услуги през

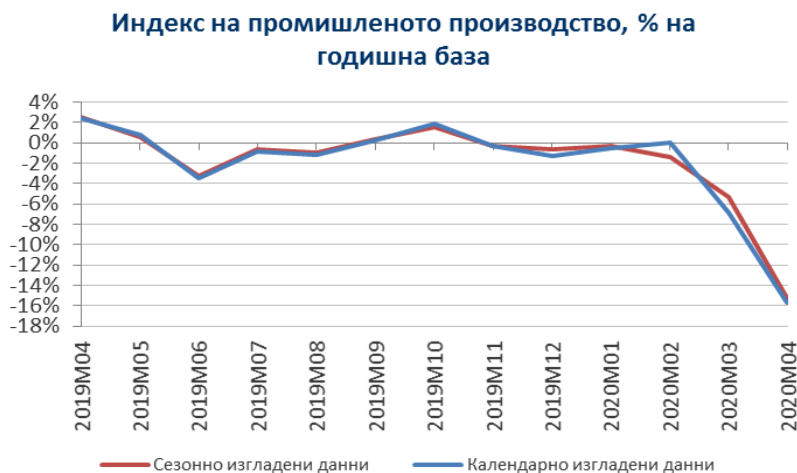
следващите три месеца. Най-сериозните проблеми за бизнеса на предприятията остават свързани с несигурната икономическа среда, недостатъчното търсене и фактора „други“. Относно продажните цени в сектора очакванията на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца.

Промишлено производство

По предварителни данни на НСИ през април 2020 г. сезонно изгладеният индекс на промишленото производство намалява с 11,4% в сравнение с март 2020 година. През април 2020 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран спад от 15,7% спрямо съответния месец на 2019 година.

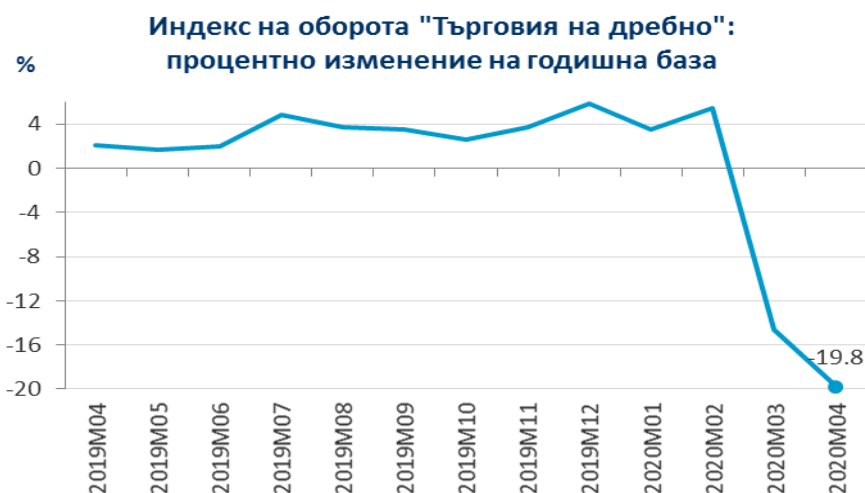
През април 2020 г. понижение спрямо предходния месец е регистрирано в преработващата промишленост - с 13,2%, при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 9,6%, и в добивната промишленост - с 5,8%. По-значителен спад в преработващата промишленост се наблюдава при: производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 68,2%, производството на машини и оборудване с общо и специално предназначение - с 22,7%, ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 21,3%, производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 19,5%. Съществено увеличение е регистрирано при: производството на тютюневи изделия - с 6,8%, производството на лекарствени вещества и продукти - с 3,8%. На годишна база спад на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в преработващата промишленост - с 18,5%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 10,9%, а ръст - в добивната промишленост - с 9,3%. По-значителен спад в преработващата промишленост спрямо съответния месец на предходната година се наблюдава при: производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - със 74,0%, производството, некласифицирано другаде - с 45,4%, производството на машини и оборудване с общо и специално предназначение - с 37,6%, печатната дейност и възпроизвеждането на записани носители - с 33,5%. Най-голямо увеличение е отчетено при производството на лекарствени вещества и продукти - с 19,3%.

Търговия на дребно

По предварителни сезонно изгладени данни през април 2020 г. при оборота в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени се наблюдава намаление с 1.4% спрямо предходния месец. През април 2020 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, намалява с 19.9% в сравнение със същия месец на предходната година.

През април 2020 г. е регистрирано намаление на оборота спрямо предходния месец при: търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 4,1%, търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 1,8%, и търговията на дребно с нехранителни стоки, без търговията с автомобилни горива и смазочни материали - с 1,4%. При търговията на дребно с нехранителни стоки, без търговията с автомобилни горива и смазочни материали най-голям спад е отчетен в: търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 28,4%, и търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки, козметика и тоалетни принадлежности - със 17,6%. Увеличение на оборота е регистрирано при търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - със 17,8%, и търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 2,4%. През април 2020 г. в сравнение със същия месец на 2019 г. се наблюдава спад на оборота при търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали (с 40,3%), при търговията на дребно с нехранителни стоки, без търговията с автомобилни горива и смазочни материали (с 22,%) и при търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия (със 7,9%). По-значителен спад при търговията на дребно с нехранителни стоки, без търговията с автомобилни горива и смазочни материали е регистриран при: търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - със 72.0%, търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 27,7%, и търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 20,7%. Увеличение е отчетено при търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 11,7%.

Строителство

По предварителни данни на НСИ през април 2020 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 0,7% под равнището от предходния месец. Календарно изгладените данни показват спад от 15,0% на строителната продукция през април 2020 г. в сравнение със същия месец на 2019 година.

През април 2020 г. индексът на произведената строителна продукция, изчислен от сезонно изгладени данни, е под равнището от предходния месец, като продукцията от гражданското/инженерното строителство намалява с 1,4%, а от сградното строителство - с 0,2%. На годишна база е регистриран спад на календарно изгладения индекс през април 2020 г. както при сградното строителство - със 17,3%, така и при гражданското/инженерното строителство - с 11,7%.

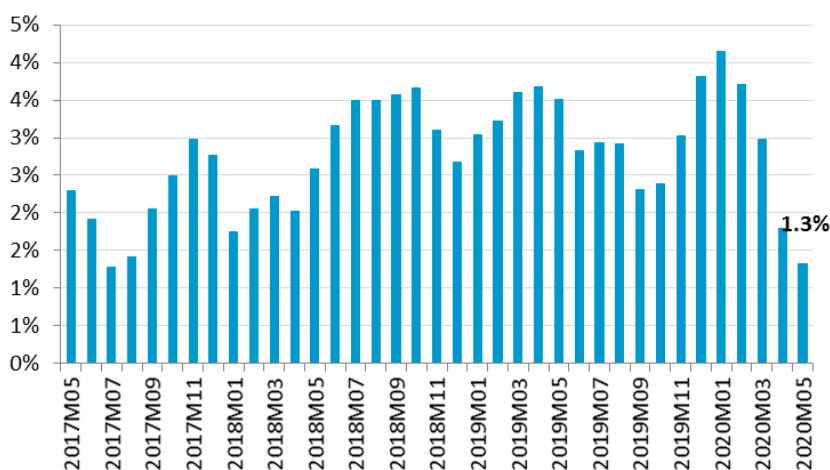
Инфлация

Индексът на потребителските цени за май 2020 г. спрямо април 2020 г. е 99,7%, т.е. месечната инфлация е минус 0,3%. Инфлацията от началото на годината (май 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е минус 0,6%, а годишната инфлация за май 2020 г. спрямо май 2019 г. е 1,3%. Средногодишната инфлация за периода юни 2019 - май 2020 г. спрямо периода юни 2018 - май 2019 г. е 2,8%.

Поскъпването на стоки и услуги в страната продължава да се забавя за четвърти пореден месец. През май годишната инфлация пада до 1.3%, което е най-ниското ниво на показателя от юли 2017 г. Инфлацията остава в положителна територия заради все още високите цени на някои хранителни продукти, но темпът на растеж се забавя заради продължаващото поевтиняване на горива, природен газ и топлоенергия.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за май 2020 г. спрямо април 2020 г. е 99,8%, т.е. месечната инфлация е минус 0,2%. Инфлацията от началото на годината (май 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е минус 0,6%, а годишната инфлация за май 2020 г. спрямо май 2019 г. е 1,0%. Средногодишната инфлация за периода юни 2019 - май 2020 г. спрямо периода юни 2018 - май 2019 г. е 2,3%.

Инфлация на годишна база: 2017 - 2020

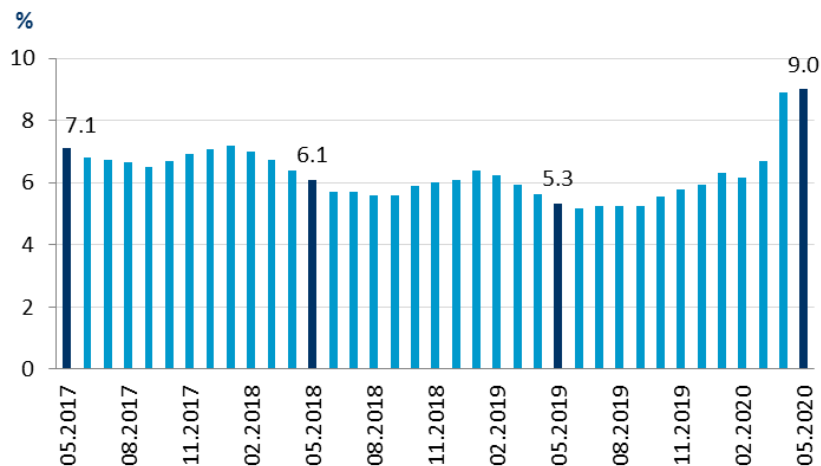
ПАЗАР НА ТРУДА

По данни на Агенцията по заетостта безработицата в България рязко е нараснала през май до 9%. Сравнението на месечна база показва увеличение от 0,1 процентни пункта, а на годишна база ръстът е с 3,7 процентни пункта. Въпреки мерките за стимулиране на заетостта и запазване на работните места, включително и схемата, насочена към бизнеса, 60/40, данните в официалната статистика оправдават очакванията за ръст на безработицата след въвеждането на извънредно положение на 13 март. Рестриктивните мерки затвориха редица сектори, много от които не успяха да се възползват от държавните стимули.

Увеличението на безработицата в България е съществено в сравнение с тенденцията от началото на годината. Безработицата в България през януари беше 6,3%, през февруари - 6,2%, а през март тръгна нагоре, достигайки ниво от 6,7%, 8,9% през април и достига своя връх от 9% през май. Налице са някои положителни тенденции на трудовия пазар - след отпадане на извънредното положение броят на започналите работни места безработни рязко нараства. От 1 124 лица среднодневно за седмицата преди 13 май броят се увеличава до 1 634 лица среднодневно през последната седмица на месеца, или ръст с 45,4%. Така, общият брой постъпили на работни места безработни достига в края на май 25 709, като 93,9% от тях са устроени в реалната икономика. Други 252 търсещи работни места лица от групата на пенсионерите, учащите и заетите също чрез бюрата по труда са намерили ново работно място през май. На годишна база през май също се отчита и ръст на

започналите работа безработни - с 25,2%, показват още данни на Агенцията по заетостта. Увеличението се дължи преди всичко на устроените на първичния трудов пазар. Според статистиката най-много са започналите работа на първичния пазар през месеца в секторите хотелиерство и ресторантьорство – 25,8%, преработваща промишленост – 17%, търговия, ремонт на автомобили – 13,5%, селско, горско и рибно стопанство – 8,4%, строителство – 6,8 %. С 0,9% нараства броят на регистрираните безработни в бюрата по труда - до 295 453, като спрямо април те са с 2 643 повече. Увеличение се наблюдава и спрямо същия месец на 2019 г., което е с 68,4% или със 120 054 лица. За ползване на посредничеството и услугите на бюрата по труда през май са се регистрирали нови 31 672 безработни лица. Освен тях, други нови 362 души от групите на търсещите работа заети, учащи, и пенсионери, също са се регистрирали в Агенцията по заетостта. Повече от 1 600 са активираните лица за търсене на работа в бюрата по труда чрез дистанционните услуги на Агенцията само през месец май. Става въпрос за неработещи, неучещи и не търсещи работа или обучение лица, с фокус към младите хора. Работа на субсидирани работни места са започнали 1 573 лица от рисковите групи – 1 186 по програми и мерки за обучение и заетост и 387 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Заявените работни места на първичния пазар на труда през май са 15 034, като 83.3% от тях са в частния сектор. Най-голям дял свободни работни места са заявени в преработващата промишленост (26.3%), хотелиерство и ресторантьорство (19.5%), търговията, ремонта на автомобили и мотоциклети (11.6%) държавно управление (7.5%), селско, горско и рибно стопанство (7.1%), и строителство (5.4%).

Равнище на безработица: Агенция по заетостта

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Бюджетно салдо

На база на предварителни данни и оценки към юни 2020 г. се очаква превишението на приходите над разходите по консолидираната фискална програма (КФП) да бъде в размер на 1 564,6 млн. лв. (1,3 % от прогнозния БВП). За сравнение отчетеното превишение на приходите над разходите за първото полугодие на 2019 г. бе в размер на 3 223,3 млн. лв. (2,7 % от БВП), което означава, че съпоставено със същия период на 2019 г. бюджетното салдо се влошава номинално с 1,7 млрд. лева.

Приходите, помощите и даренията по консолидираната фискална програма към юни 2020 г. се очаква да бъдат в размер на 48,2% от актуализирания годишен разчет. Съпоставени със същия период на предходната година, приходите се забавят, което е следствие от негативните ефекти върху постъпленията при всички основни видове данъци от въведените ограничения в България и света във връзка с борбата с разпространението на COVID-19. Изпълнението на актуализирания годишен разчет в частта на разходите по КФП за първото полугодие се очаква да бъде в размер на 41,4 на сто. По-ниското усвояване на разходите спрямо изпълнението на приходите е причината за формирането на текущо превишение на приходите над разходите към полугодията.

Юни 2020 г.

По-ниското усвояване на разходите спрямо изпълнението на приходите е причината за формирането на текущо превишение на приходите над разходите към полугодieto. Независимо от извънредните разходи, включително и финансирани чрез европейските програми, при обичайните разходи се наблюдава по-ниско усвояване, което е следствие от внимателното прецизиране, приоритизиране и пестеливо разходване на средства от бюджетните организации. От друга страна е важно да се отбележи, че продължава работата по строителството и изпълнението на големите инфраструктурни и инвестиционни проекти. Мярката за подкрепа на заетостта (известна като 60 на 40) се очаква да бъде предефинирана и разширена като обхват, като на този етап се предвижда тя да продължи да се прилага до края на месец септември. През втората половина на годината ще се приложи и заложеното в годишния разчет индексирание на пенсиите. Това ще намери израз в нарастване на разходите през втората половина на годината. Продължават и разходите във връзка с мерките за преодоляване на последиците от пандемията.

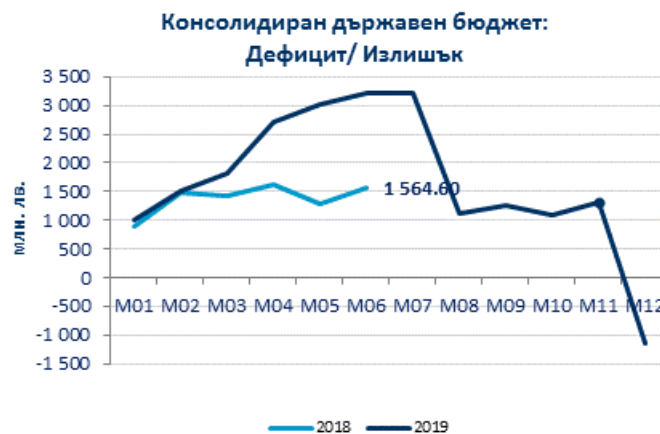
Основни параметри по КФП на база предварителни данни и оценки:

Приходите, помощите и даренията по КФП към юни 2020 г. се очаква да бъдат в размер на 21 386,5 млн. лв. (48,2 % от актуализирания годишен разчет). Съпоставени със същия период на 2019 г. данъчните и неданъчните приходи по консолидираната фискална програма към юни 2020 г. се свиват с 1 316,6 млн. лв., докато постъпленията от помощи нарастват с 417,3 млн. лева.

Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към юни 2020 г. са в размер на 19 821,9 млн. лв., което е 41,4 % от актуализирания годишен разчет. За сравнение разходите по КФП към юни 2019 г. бяха в размер на 19 062,5 млн. лева. Номинално нарастване спрямо същия период на предходната година се отчита основно при социалните и здравноосигурителните плащания, разходите за персонал и други.

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 30.06.2020 г. от централния бюджет, възлиза на 688,6 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

Размерът на фискалния резерв към 31.05.2020 г. е 10,2 млрд. лв., в т.ч. 9,7 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки, както и 0,5 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

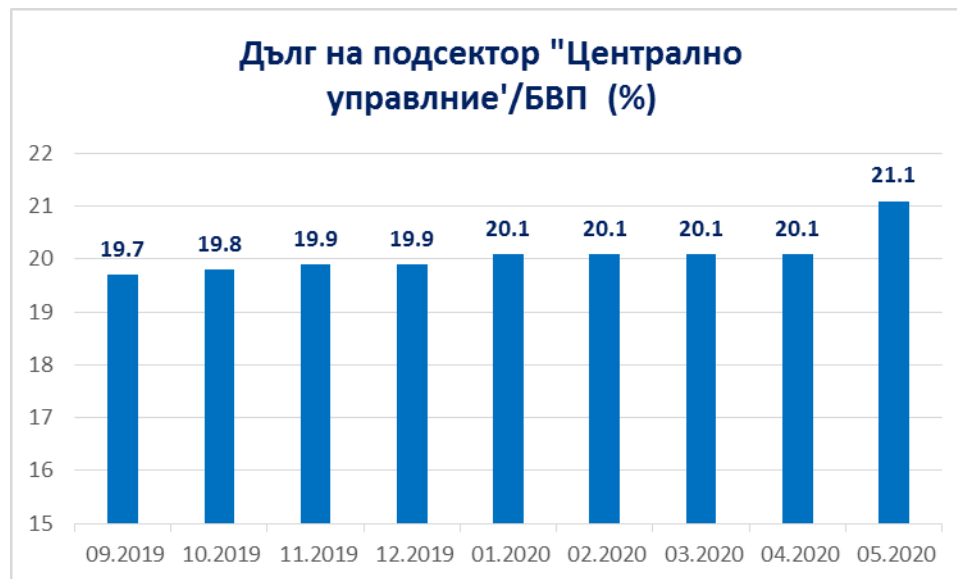
Дълг на подсектор „Централно управление“

Към края на май 2020 г. дълга на подсектор „Централно управление“ възлиза на 24 612.8 млн. лева и заема 21,1% от БВП

Дългът на подсектор „Централно управление“ към края на май 2020 г. възлиза на 24 612,8 млн. лева. Вътрешните задължения са 6 242,4 млн. лева, а външните 18 370,4 млн. лева. В края на отчетния период съотношението на дълга на подсектор „Централно управление“ към БВП възлиза на 21,0 %, като дялът на вътрешния дълг е 5,3 %, а на външния дълг – 15,7 %. В структурата на дълга на подсектор „Централно управление“ в края на периода вътрешните задължения заемат дял от 25,4 %, а външните – от 74,6 %. Гарантираният дълг на подсектор „Централно управление“ към 31 май 2020 г. е в размер на 113,1 млн. лева. Вътрешните гаранции са 63,7 млн. лева, а външните – 49,4 млн. лева. Съотношението гарантиран дълг на подсектор „Централно управление“/БВП е в размер на 0,1 %. Съгласно водения от Министерството на финансите, на основание на чл. 38, ал. 1 от Закона за държавния дълг (ЗДД), официален регистър на държавния и държавногарантирания дълг, държавният дълг към края на май 2020 г. достига до 23 185,7 млн. лева или 19,8 % от БВП.

Юни 2020 г.

Вътрешните задължения са в размер на 5 956,8 млн. лева, а външните – в размер на 17 229,0 млн. лева. Държавногарантираният дълг през май 2020 г. възлиза на 1 692,3 млн. лева, вътрешните гаранции са 63,7 млн. лева, а съотношението държавногарантиран дълг/БВП 1,4 %.

Международната рейтингова агенция S&P Global Ratings потвърди дългосрочния и краткосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB/A-2' и ревизира перспективата от положителна на стабилна.

Ревизията отразява очакванията за значителното влошаване на растежа в България, както и в други държави, през 2020 г., в резултат от въвеждането на мерки за овладяване на пандемията с Covid-19. От рейтинговата агенция отчитат нарастване на макроикономическите и фискални рискове, но имайки предвид, че през последните години макроикономическите дисбаланси на страната са се свили значително, очакванията на анализаторите са, че българската икономика ще се възстанови през 2021 година. Според оценката на S&P Global Ratings България влиза в настоящата рецесия със силна външна позиция, след години на излишък по текущата сметка. Държавният дълг е нисък и страната отчита бюджетни излишъци през последните четири години. Според рейтинговата агенция отговорът на политиката за преодоляване на последствията от пандемията няма да застраши стабилността на публичните финанси, като се посочва, че режимът на валутен борд в страната насърчава разумната фискална политика. Анализаторите от S&P Global Ratings отбелязват още, че България постига стабилен напредък към присъединяването си към ВМ II и банковия съюз. Ограничения пред рейтинга се явяват институционалната среда и ниският БВП на глава от населението, в сравнение с останалите европейски страни. Сред основните фактори, които биха могли да доведат до повишение на рейтинга, са връщането към предишната траектория на растеж, без натрупване на големи макроикономически дисбаланси, както и подобрене във външните баланси, надхвърлящо очакванията на агенцията. Съответно сред факторите, които биха довели до понижаване на рейтинга, са изведени появата на външни, макроикономически или фискални дисбаланси.

БАНКОВ СЕКТОР

В условията на пандемията COVID-19 банковата система на България отчита свиване на печалбата с 37,5% на годишна база, както и намаление на активите с 0,8% на месечна база. Брутният размер на кредитите и авансите от клиенти в банковата система в края на май 2020 г. е 66,7 млрд. лв., като през месеца намалява с 0,2% на месечна база и ръст от 4,6% на годишна база. Относителният им дял в БВП е 52,6%. Към края на май 2020 г. депозитите от клиенти в банковата система на месечна база нарастват с 0,4% и с 8% на годишна база до 93,2 млрд. лева в края на май. Относителният им дял в БВП е 73,5%.

Печалбата на банковата система към края на май 2020 г. е 476 млн. лв., или с 37.5% по-малко спрямо тази за същия период на миналата година. Разходите за обезценка на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, към края на май 2020 г. са 260 млн. лв., като се повишават със 100% спрямо отчетените 130 млн. лв. към края на май 2019 г.

Финансови показатели (BGN 000)	30.05. 2019	30.05. 2020	Годишно изменение (%)
Приход от лихви	1 266 521	1 214 303	-4.1
Разход от лихви	119 281	134 955	13.1
Нетен лихвен доход	1 147 240	1 147 240	0.0
Обезценки	129 711	260 406	100.8
Приходи от дивиденди	130 810	176 374	34.8
Приходи от такси и комисиони	536 479	475 768	-11.3
Разходи за такси и комисиони	82 727	80 957	-2.1
Нетен доход от такси	453 752	453 752	0.0
Административни разходи	682 246	675 240	-1.0
Разходи за персонал	367 132	373 725	1.8
Нетен оперативен приход	1 750 937	1 550 509	-11.4
Нетна печалба	762 297	476 446	-37.5

Източник БНБ, Изчисления ОББ

Към 31 май 2020 г. активите на банковата система възлизат на 114.9 млрд. лв. и намаляват с 0,8% на месечна база. Относителният им дял в БВП е 90,8%. През май балансовото число намалява с 932 млн. лв. (0.8%), повлияно и от вливането на „Експресбанк“ АД в „Банка ДСК“ АД, намерило отражение в балансовите активи, пасиви и капитал.

Брутният размер на кредитите и авансите от клиенти в банковата система в края на май 2020 г. е 66,7 млрд. лв., като през месеца намалява с 0,2% на месечна база и ръст от 4,6% на годишна база. Относителният им дял в БВП е 52,6%. В това число е отчетено намаление на вземанията от нефинансовите предприятия с 0,5% на месечна база при ръст от 2% ръст на годишна база. Кредитите за домакинствата намаляват с -0,1% на месечна база), при ръст от 3,1% на годишна база. Кредитите на сектор държавно управление отчитат 1% спад на месечна база спрямо 22% ръст на годишна база. Кредитите на други финансови предприятия нарастват с1,6% на месечна база и с 37% на годишна база). Във валутната структура на кредитите и авансите в края на май позициите в левове са 60.7%, тези в евро – 35.8%, а в други валути – 3.4%.

Към края на май 2020 г. депозитите от клиенти в банковата система на месечна база нарастват с 0,4% и с 8% на годишна база до 93,2 млрд. лева в края на май. Относителният им дял в БВП е 73,5%. Намаляват и средствата на други финансови предприятия – с 0,4% на месечна база и със 7,2% на годишна база до 3,6 млрд. лева. Увеличават се депозитите на домакинствата с 0,2% на месечна база и със 7,7% на годишна база до 58,9 млрд. лева. Депозитите на нефинансовите предприятия нарастват с 0,9% на месечна база и с 11,2% на годишна база до 27,9 млрд. лева. Във валутната структура на общо депозити в края на май позициите в левове са 57.7%, тези в евро – 34.4%, а в други валути – 7.9%.

България	31.05.2019	31.12.2019	30.04.2020	30.05.2020	Изменение m/m (%)	Изменение y/y (%)	Изменение yend (%)	Дял в БВП (%)
Показатели за посредничество	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000				
АКТИВИ НА БАНКОВАТА СИСТЕМА (BGN '000)	108 200 141	114 201 141	115 800 809	114 869 303	-0.8	6.2	0.6	90.6
Кредити за държавно управление	774 218	932 642	954 394	944 423	-1.0	22.0	1.3	0.7
Кредити за нефинансови предприятия	35 678 653	36 572 986	36 589 831	36 392 438	-0.5	2.0	-0.5	28.7
Кредити на финансови предприятия	3 439 274	4 594 445	4 635 552	4 710 644	1.6	37.0	2.5	3.7
Кредити на домакинствата общо, в т.ч.	23 899 947	24 193 012	24 686 076	24 652 704	-0.1	3.1	1.9	19.4
Жилищни	11 472 311	12 486 585	12 860 138	12 906 913	0.4	12.5	3.4	10.2
Потребителски	11 850 918	12 427 283	12 514 525	12 444 010	-0.6	5.0	0.1	9.8
Микро и други кредити	576 718	-720 856	-688 587	-698 219	1.4	-221.1	-3.1	-0.6
ОБЩО КРЕДИТИ	63 792 092	66 293 085	66 865 853	66 700 209	-0.2	4.6	0.6	52.6
ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ КЛИЕНТИ в т.ч.	86 298 474	91 853 230	92 805 754	93 203 665	0.4	8.0	1.5	73.5
Депозити на Държавно управление	2 737 408	2 665 018	2 894 316	2 918 914	0.8	6.6	9.5	2.3
Депозитина Нефинансови предприятия	25 054 794	28 150 012	27 622 699	27 867 371	0.9	11.2	-1.0	22.0
Депозити на Други финансови предприятия	3 831 262	3 422 053	3 568 047	3 554 719	-0.4	-7.2	3.9	2.8
Депозити на Домакинства	54 675 010	57 616 147	58 720 692	58 862 661	0.2	7.7	2.2	46.4
Собствен капитал	14 010 675	14 396 914	14 736 499	14 595 027	-1.0	4.2	1.4	11.5
Нетна печалба	762 297	1 674 983	355 673	476 446		-37.5		
Банкови показатели (%)								
ROE	13.1	11.6	7.2	7.8	0.6	-5.2	-3.8	
ROA	1.7	1.5	0.9	1.0	0.1	-0.7	-5.2	
Капиталова адекватност	n.a.	20.2	n.a.	n.a.				
Ликвидност на активите	262.9	269.9	291.8	252.3	-39.5	-10.6	-5.2	
Проблемни кредити	n.a.	6.5	n.a.	n.a.				
БВП	115 437 000	115 437 000	126 769 000	126 769 000				
EUR/BGN	1.95583	1.95583	1.95583	1.95583				

Източник: БНБ, МФ, Изчисления ОББ

Собственият капитал на баланса на банковата система намалява през месеца със 141 млн. лв. (1.0%) и възлиза на 14.6 млрд. лв. в края на май.

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализирания цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като КВС, НСИ, МФ, БНБ, ОИСП, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МФ, СБ, EMIS Internet Securities-Bulgaria, CEIC Internet Securities-Bulgaria, EMD Holdings LLC. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степента, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспекта по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и КВС не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.